

Zaferden Zamanımıza Yansıyanlar

Dr. İbrahim ATEŞ
YOYAV Genel Başkanı

Başlayışı, bitişi ve 100 yıl sonra günümüze yansıyan yankıları bakımından tarihin ta-
nık olduğu önemli savaşlardan biri olan Çanakkale Savaşı, Müslüman Türk milletinin muzafferiyeti ile sonuçlanan müthiş ve mühim bir savaştır. Bu sava-
şın sebeplerini, seyrini, sonuçlarını ve günümüze yansıyan yankılarını çok iyi bilmek ve onda can
veren şehitleri şükranla anmak, her Müslüman Türk'ün önde gelen görevlerindedir.

İslamın ilhâda, imanın inkâra, Hakkın batıla ve hilâlin haça karşı verdiği mücadelenin sonucu olan şanlı zaferden zamanımıza yansıyan iman, irfan, iz'an, ihlas, sevgi, sabır, sebat, samimiyet, deha, dirayet ve duyarlılığı içeren Çanakkale ruhu, dün olduğu gibi, bugün de yaşatılmalıdır. Bu ruh yaşatıldığında benzeri zaferlere her zaman erişileceği unutulmamalıdır.

Yazılan ve yayınlanan anılardan öğrendiğimize göre, Çanakkaleyi canla, başla, imanla savunanların dilinden düşürmedikleri üç kelime vardır. Bunlar; Allah, Bismillah ve kardeş kelimeleridir.

Çanakkale'de ırk farkı unutulmuş, dil farkı unutulmuş, memleket farkı unutulmuş, bütün savunmacılar "kardeş" kelimesinde ittifak etmişlerdir. Türk Kürdün, Kürt Lazın, Laz Çerkezin, Abazanın, Arnavutun, Romanın sadece "kardeş"idir. Karşılarındaki saldırganlar ise, İngiliz, Fransız olarak değil, sadece "düşman" olarak tanımlanmaktadır. Saldıranlar "düşman", savunanlar "kardeş"dir, o kadar. Bu çerçevede Çanakkale, o tarihte tam bir "mucizeler tablosu", tam bir fedakârlık timsalidir. Dolayısıyla Çanakkale'yi yazmak değil, yaşamak gerekir. Yaşamak için de, savaşın geçtiği ve şehitlerin yattığı yerleri gidip görmek icap eder. Zira hiçbir zaman duymak görmek gibi değildir. Bu bakımdan zaferin 100. Yıldönümü dolayısıyla tertiplenen törenleri takip eden gün ve aylarda Çanakkale'ye düzenlenen turlara katılan vatandaşlarla Gelibolu'ya geziler tertipleyip yörelerindeki öğrencilerle diğer kesimden kimselere katılma imkânı sağlayan Belediyelere takdir, tebrik ve teşekkürlerimi iletmek istiyorum.

Zaferin 100. Yıldönümü dolayısıyla ülke genelinde gerçekleştirilen kutlama ve gezi programlarından biri de, YOYAV'ın düzenlediği anma programı ile "Şehitlere Şükran" gezisi idi.

18 Mart 2015 Çarşamba günü gerçekleştirdiğimiz "100. Yılda 100 Hatm-i Şerif" konulu anma

programıyla yetinmeyen biz YOYAV'lılar, 26-28 Mayıs 2015 tarihleri arasında 66 kişiden oluşan bir grupla "Şehitlere Şükran" gezisi düzenledik. Anıların anlatıldığı ve yaşananların yansıtıldığı bu zaman zarfında, savaşın geçtiği ve şehitlerin yattığı yerleri gezip gördük. Duyularımız doruk noktaya erdi. Türk tarihinin en şanlı savaşlarından birinde korkusuzca savaşan ve şu anda üzerinde özgürce yaşayıp rahat nefes aldığımız cennet vatanımız için canlarını feda eden şehitlerimizle gazilerimizi minnet ve mağfiretle anarak ruhlarına rahmet dile-dik. Dillerimizden duayı düşürmedik. Okuduğumuz fâtiha-ları yollayarak ruhlarının şâd, mekânlarının cennet ve makamlarının yüce olması niyazında bulunduk. Ziyaretlerine gelirken getirdiğimiz 100 hatm-i şerifin duasını da 57. Alay şehitliğinde yapı-
rak sevabını ruhlarına bağışladık.

Malumunuz olduğu üzere millî mefâhirimizden olan Çanakkale Zaferi'nin 100. Yıldönümü olan 18 Mart 2015 Çarşamba günü yayınlanan gazetelerin tamamı, Zaferin onur ve gururunu paylaşma ve şehitleri şükranla anıp, ruhlarına rahmet dilemede ittifak etmişcesine benzer duygu ve düşünceleri dile getirdiler. Biz de bu tabloya tanık olmaktan duyduğumuz memnuniyeti belirtmek için bu gazetelerin büyük bir kısmının baş sayfalarına dergimizin bu sayısında yer vererek, geçmişimizdeki böyle bir güzelliği yansıtmada gösterilen bu yaklaşımın, güncel konularda da gösterilmesinin, samimî dileklerimiz arasında olduğuna işaret etmek istedik.

Dolayısıyla siyasi partilerimizin, sivil toplum örgütlerimizin, basılı ve görsel basınımızın, kadirşinas halkımızın, hâsılı herkesim ve her seviyedeki herkesin görüş, düşünce ve anlayışı ne olursa olsun, millî meselelerde müttefik olmalarının zaruretine inanmaktayız.

Bu inanç ve anlayışla birlik ve beraberlik içinde omuz omuza mücadele edip "Çanakkale Geçilmez" nidasıyla tarihin akışını değiştiren, yokluk ve imkânsızlıklara rağmen yüksek bir ruh ve sarsılmaz bir inançla savaşmış, bu şanlı zaferi bizlere armağan eden şehitlerimizi gönüllerimizde yaşatıp sürekli şükranla yad etmeyi, yerine getirilmesi gereken zevkli bir borç kabul ediyoruz.

Atalarımızdan aldığımız ilhamla, şehitlerimizin mirasına sahip çıkacak, bize emanet ve armağan ettikleri cennet vatanımızı gözümüz gibi korumanın gayret ve kararlılığı içinde olacağız.

100. Yılda 100 Hatim

Yıllardır değişik tarihlerde düzenlediği anma toplantılarında din ve devlet büyükleri ile şehitlerini, okuttuğu hatm-i şeriflerle anmayı güzel bir gelenek hâline getiren YOYAV, bu örnek uygulamayı kurulduğu yıldan bu yana geliştirerek gerçekleştirmenin gayreti içindedir. Çanakkale Zaferi'nin 100. yıldönümü dolayısıyla bu yıl 18 Mart'ta şehitlerin ruhlarına armağan etmeyi planladığı 100 hatm-i şerifi yılbaşından itibaren okutmaya başladı. Büyük bir itina ve ihtimamla yürüttüğü bu tilâvet-i Kur'ân hizmetini 18 Mart'tan önce tamamlayıp, mensupları ile dostlarını hatim duasına katılmaları için 18 Mart 2015 Çarşamba günü tertiplediği "Çanakkale Zaferi'nin 100. Yıldönümü Dolayısıyla 100 Hatm-i Şerifle Şehitleri Anma" toplantısına davet etti.

Bazı milletvekili, bürokrat ve sivil toplum örgütü başkanları ile çok sayıda davetlinin katılımıyla gerçekleştirilen toplantıda duygulu dakikalar yaşandı. Toplantıya katılanlar arasında Gaziantep Eski Senatörü Selahattin Çolakoğlu, Adana 20. Dönem Milletvekili Dr. Ertan Yülek, Keçiören Belediye Başkan Yardımcısı Ferhat Erdoğan, ÖZEV Mütevelli Heyet Başkanı Saime Toptan, Çıracık Eğitim ve Öğretim Vakfı Genel Başkanı İbrahim Karakoç, Çankaya Esnaf ve Sanatkarlar Kredi Kefalet Kooperatifi Başkanı Necati Koyuncu, Kilis Kültür Derneği Genel Başkanı Ali Yapıcıoğlu, Kilis Yardımlaşma Derneği Genel Başkanı M. Yahya Efe, MEB Özlük İşleri Emekli Genel Müdürü Sıtkı Dalkılıç, 06 İbra Tur Sahibi Seyid Ali Dosdoğru, Opera Sanatçısı İpek Böler de var idi.

Seyit Ali Dosdoğru

Program dolayısıyla TBMM Başkanı Cemil Çiçek, Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç ve Ankara Valisi

Mehmet Kılıçlar YOYAV Genel Başkanı Dr. İbrahim Ateş'e birer başarı ve iyi dilek mesajı gönderdiler. Saygı duruşu ve İstiklâl Marşı ile başlayan toplantı, Seyid Ali Dosdoğru'nun Kur'ân-ı Kerim tilâveti ile devam etti. Huşu içinde dinlenen Kur'ân-ı Kerim tilâvetini takiben sinevizyon gösterisi yapıldı. Daha sonra günün anlam ve önemi ile ilgili konuşmalara geçilerek değerli düşünceler dile getirildi. İlk konuşmayı yapan YOYAV Genel Başkanı Dr. İbrahim Ateş, yürekleri titreten duygu yüklü konuşmasında şu cümlelere yer verdi:

"Sayın Senatörüm, Sayın milletvekilim, Sayın Belediye Başkan Yardımcım, dost ve kardeş kuruluşların değerli başkanları, geçmişi şanlı, gönlü imanlı ve dili Kur'ânlı olan kıymetli konuklar, şehitlere şükran duyguları ile dolu olduklarına inandığım değerli dostlar, atalarına saygılı ve büyüklerine bağlı olduklarını düşündüğüm sevgili kardeşlerim, basınımızın güzide temsilcileri!

Millî mefâhirimizden olan Çanakkale Zaferi'nin 100. yıldönümünde, düşmanları dize getirip dostlarının yüzünü güldüren din, iman, Kur'ân ve vatan şehitleri olan Çanakkale'nin arslanlarını bugün bir kere daha minnet ve mağfiretle anıp, ruhlarına rahmet dilemek için tertiplediğimiz toplantıya teşrif eden güzide heyetinizi gönülden ve samîmî duygularımızla selamlıyor, bu anlamlı günde bizimle birlikte olma incelik ve yüceliğini göstermenizin haz ve huzuru içinde hepinize hürmet ve muhabbetlerimizi arz ederek hoş geldiniz diyorum.

Yurt ve yurttaşımızı düşman işgalinden korumak için canlarını seve seve feda eden şehitlerimizin ruhlarının şâd, mekânlarının cennet ve makamlarının yüce olmasını niyaz ediyorum. Onları hiçbir zaman unutmadığımızı ve aslâ unutmayacağımızı samîmiyet ve sadâkatle ifade ederek, bizlere emanet ettikleri cennet vatanımızı gözümüz gibi koru-

Dr. İbrahim Ateş.

Toplantıya katılanlardan bir grup.

yup nesilden nesile evlâd ve ahfâdımıza değerli bir emanet olarak aktarmanın gayret ve kararlılığı içinde, ona yan bakanın gözünü oyacağımızı ve şehitlerimizin uğruna canlarını verdikleri kutsal değerlerimizin yoluna baş koyacağımızı dost-düşman herkesin duymasını ve bilmesini isteriz.

Yavrularını vatani korumak için askere gönderirken: "Hadi oğlum git/Ya gazi ol ya şehit" diyen yüce ruhlular annelere de Allah'ın rahmetini, rızasını, cennetini ve cemelini diliyorum.

Kıymetli konuklar!

Toprağı şehitlerin kanları ile yoğrulmuş ve yorulmuşsa da iman ile doğrulan Anadolu, evliya ve şehitlerle dolu olan cennet vatandır. Bu vatana laf atanlar kurşun atan aynıdır. Ona dil uzatan câhillerle yakıp yıkmaya yeltenen cânilerin yaptıkları yanlarına kalmamalı, yargıçların huzuruna çıkarılmalı ve eylemlerine uygun olan cezalarla cezalandırılmalıdır. Herkes haddini bilmeli ve haksız hareketlerden geri durmalıdır.

Değerli dostlar!

Şehit, Allah yolunda canını feda eden Müslüman kişidir. Kur'ân-ı Kerim'de şehitliğin önemine ve Allah katındaki değerine şöyle dikkat çekilir:

"Allah yolunda öldürülenler hakkında 'ölü' demeyin. Bilakis, onlar diridirler fakat siz bunun farkında değilsiniz." (Bakara, 154)

"Allah yolunda öldürülenleri sakın ölü zannetme! Bilakis onlar hayatta olup, Rablerinin katında yaşarlar, rızıklanırlar." (Al-i İmran, 169)

"... Allah yolunda öldürülenler var ya, Allah onların yaptıklarını asla zayi etmeyecek, boşa çıkaramayacaktır. Allah onları doğru yola iletir ve onların hallerini düzeltir. Onları kendilerine tanıtmış olduğu cennetine alır." (Muhammed, 4-6)

Bunun yanında bazı ayetlerde Allah katında şehitlerin derecesinin peygamberler ve sıdıklardan sonra geldiği ifade edilir. Çünkü onlar dünya hayat-

larını hak yolda feda etmişlerdir. Hak yolun hatırı ve üstünlüğü için herkesin tutkun olduğu dünya hayatından geçmişlerdir.

Ömrü boyunca şehitliği arzu eden Hz. Ömer (r.a.) bir gün hutbede önce peygamberliği anlatır sonra da Efendimiz (s.a.v.)'i yüce ve yüksek vasıflarıyla yâd eder. Peşinden derin bir saygıyla Efendimiz (s.a.v.)'in mübarek kabr-i şeriflerine döner ve şöyle der: "Ey bu kabrin sahibi ne mutlu Sana!"

Bu sefer Hz. Ebu Bekir'den ve sadakatinden bahis açar. Mevzuu derin derin tahlil eder ve sonra Hz. Ebu Bekir'in kabrine dönerek O'na da aynı eda ve aynı tonda, "Sana da ne mutlu ey şu kabrin sahibi" diye seslenir.

Neden sonra şehitlik bahsini açar. Bu konuyu da yeterince anlatınca kendine döner ve "Nerede şehitlik, nerede sen ya Ömer!" der. Ardından ümit dolu sözlerle şöyle haykırır: "Sana imanı nasip eden ve seni hicretle şereflendiren Allah şehitliği de lütfeder..."

Büyük halife Hz. Ömer hayatı boyunca iştiyakla hep şehitliği arzu eder ve Cenâb-ı Hak da O'na, bunu en yüksek şekliyle nasip buyurur. Bir sabah namazı vakti talihsiz ve uğursuz bir acem kölenin hain hançeri sinesine saplanır ve O'nu şehit eder. Hz. Ömer'in duası kabul olur ve Hakk'a elinde şehadet kâsesiyle yürür.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'in ifadelerinden şehidin acı çekmeden öldüğü, kanının ilk damlası yere düştüğü anda kul hakları dışında bütün günahlarının affedildiği, kabir azabı çekmeyeceği, cennetteki makamını göreceği, akrabalarından yetmiş kişiye şefaate edebileceği, cennete ilk girenlerden olacağı ve dünyaya dönüp tekrar şehit oluncaya kadar Allah'ın dinini yüceltmek isteyeceği anlaşılmaktadır.

İnsanı aziz kılan, yürüdüğü mukaddes yol veya kendini feda ettiği yüksek ideallerdir. Kur'ân'ın 'fi sebîlillah' olarak belirttiği 'Allah'ın rızasına götü-

Okunan hatm-i şeriflerin duasını
Dr. Ibrahim Ateş yaptı.

Hatim duasına katılanlardan bir grup.

ren yol'da yürümek ve bu yolda canı, Canan'a feda etmek büyük bir fedakârlıktır. Bunun için Cenâb-ı Hak kendi yolunda ömür tüketip hayatlarını bağışlayanları sıradan kullara göre çok özel iltifatlarla ağırlayacak ve onları aziz eyleyecektir.

Resulullah Efendimiz (s.a.v.), "Kim Allah'tan ihlasla samimi olarak şehit olmayı dilerse, yatağında bile ölse Allah onu şehitler makamına ulaştırır." buyurur.

18 Mart 2015 Çarşamba günü, milletçe mutlu ve coşkulu olduğumuz müstesnâ bir gündür. Bugün, dünya devletlerine Müslüman Türk'ün gücünün gösterildiği Çanakkale Zaferi'nin 100. yıldönümüdür. Yurdumuzun yüz akı ve ordumuzun onur vesilesi olan Çanakkale Destanı'nın 100. yıldönümü olan bu kutlu ve mutlu günde din, iman, vatan ve Kur'ân uğruna canlarını seve seve feda ederek ruhlarını Rahman'a teslim eden şehitlerimiz için ne yapsak onlara karşı borcumuzu aslâ ödeyemeyiz. Millî şairimiz merhum Mehmet Akif Ersoy'un dediği gibi:

*"Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş asker!
Gökten ecdâd inerek öpse o pâk alnı değer.*

*Tüllenen mağribi akşamları sarsam yarana,
Yine bir şey yapabildim diyemem hâtırana.*

*Ey şehîd oğlu şehîd! İsteme benden makber,
Sana âğûşunu açmış duruyor Peygamber."*

diyoruz.

Onları bu anlamlı günde ruhlarına ithafen okuduğumuz 100 hatm-i şerifle anmanın bahtıyarlığı içinde olduğumuzu ifade etmek istiyoruz. Bu hatm-i şeriflerin okutulmasında emeği geçen kurs öğretmenlerimiz Afet Tan ile Ayşe Doyuk'a teşekkürlerimizi iletiyor, okuyanların rıza-i ilahî ile ödüllendirilmelerini niyaz ediyoruz.

Sevgili kardeşlerim!

Müslüman Türk'ün gücünü dünya tarihine "Çanakkale Geçilmez" sloganıyla yazdıran zaferin 100. yıldönümünü bugün gururla kutluyoruz. Mehmetçiğin Gelibolu'da yazdığı ve dünya tarihinin de unutulmaz destanları arasında yer alan bu zafer, aynı zamanda diğer mazlum milletlere "bağımsızlık

ışığı" oldu. Atatürk'ün, "ben size savaşmayı değil, ölmeyi emrediyorum" sözü Mehmetçiği şahlandırdığında, uğruna 253 bin şehit verilen zafer, Gelibolu'nun her karış toprağını şehit kanı ile suladı. Bu zafer, Kurtuluş Savaşı'nın da başlangıcıydı.

Malumunuz olduğu üzere Çanakkale Destanı'nın içerdiği binlerce babayığidin sergilediği kahramanlık hikâyesi var. Her biri bir kahramanlık vesikası olan bu öğünç öykülerinden biri de Seyid Onbaşı'nın gösterdiği kahramanlık örneğidir.

Kendi ağırlığının üç katından fazla olan 276 kg.lık top mermisini sırtlayıp, Ocean adlı İngilizler'in en büyük zırhlısını batırarak Çanakkale Savaşı'nın neredeyse seyrini değiştiren Seyid Onbaşı'nın hikâyesini hemen herkes bilir. Ancak hayatı boyunca garip yaşayıp 76 yıl önce aramızdan ayrılan bu kahraman hakkında bilinenler satırlar arasında sıkışmış birkaç kitabî bilgiden ibarettir. Çanakkale'nin binlerce isimli kahramanı arasında ismi bilinen sayılı kişilerden olan Seyid Onbaşı'nın memleketi olan Balıkesir'in Havran ilçesine bağlı Koca Seyyid Köyü'nde yaşayan hayli torunu var.

Hamallık yaptığı dönemlerde veremden ölen Seyid Onbaşı'ya maalesef devlet pek sahip çıkmadı, O'nun ne malı-mülkü, ne bir maaşı, ne de doğru düzgün bir işi vardı. Savaştan sonra vazifesini yapmanın rahat ve huzuru ile Köyüne dönmüştü. Kendisini büyük zorlukların, sıkıntıların beklediğini bildiği halde, devletten herhangi bir yardım talebi olmamıştı. İsabet ettirdiği tek bir mermi ile neredeyse savaşın akışını değiştiren Seyid Onbaşı, geçimini bir süre odun kesip satarak sağlamıştı. Daha sonra ise Havran'da bir zeytin fabrikasında hamallığa başlamıştı. Bu sırada zaten bakımsız olan bünyesini üşütmüş ve verem hastalığına yakalanmıştı. O, garip yaşamış ve garip ölmüştü.

Seyid Onbaşı'nın kızı Ayşe Hanım babasının hayli mütevazî bir insan olduğunu ve Çanakkale'de yaşananlar hakkında hep tevazu içinde sözler sarfettiğini söylemişti. 276 kg.lık bir dev mermi nasıl olur da yerinden oynar denildiğinde, "Babam, sâlih, iman sahibi bir insandı. Evet kendisi güçlü kuvvetli idi, odun kesmeye giderken eşeği sırtına alıp

dere den geçirdiğine pek çokları şahit olmuştur. Keza koca zeytin çuvallarını koltuğunun altına alıp da kilometrelerce yol kat ettiği günleri de hatırlarım ama bu olay hiç şüphesiz Allah Teâlâ'nın bir lütfudur. Babam bunu bir kere yapabildi, ikinci kez kaldır dediklerinde yerinden bile oynatamadı." demiştir.

Koca Seyid'den ne bir toprak, ne bir ev, ne de başka bir şey kaldı. Dedesinin insanlardan bir şey istemekten hep imtina ettiğini söyleyen torunu Mehmet Bey, "müracaat et sana madalya versinler, maaş bağlasınlar" diyenlere, "biz madalya için, maaş için dövüşmedik. 'Ya şehit olacağız, ya gazi.' Ücretini Cenab-ı Allah'tan bekledik ve Rabbim bize gazilik rütbesini nasip etti." dediğini söylemiştir.

Seyid Onbaşı Çanakkale'de şavaşan binlerce babayigitlerden biridir. Çanakkale Şehitliklerinde yatan 253 bin şehidimizin benzeri hikâyeleri vardır. Vefakâr milletimiz onları asla unutmayacaktır. Her zaman hürmet ve muhabbetle anacak, ruhlarına rahmet ve mağîret dilemede daim olacaktır. Türk milletinin tüm bireyleri,

*"Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda
Şühedâ fışkıracak toprağı sıksan şühedâ."*

diyen Akif'in, şehitlerle ilgili dizelerini sürekli terennüm edecek ve sık sık Gelibolu'ya giderek şehitlerini ziyaret edip, okuyacakları İhlas ve Fatihalarla ruhlarını şâd edeceklerdir.

Bu anlayışı, geleceğimizin güvencesi olan gençlerimize aşılacak için, onlara Çanakkale Savaşı'nı çok iyi anlatacak ve şehitlerin yattığı yerleri göstermek için Çanakkale'ye özel geziler düzenleyeceklerdir.

Sözlerimi, Çanakkale Savaşı'nın olduğu yılda yaşanan bir olayı sizlerle paylaşarak noktalamak istiyorum.

O tarihte hacca giden bir Hindistanlı Medine-i Münevvere'ye gelip Resûlullah (s.a.v.)'in kabrini ziyaret edince yüzünün ifadesi değişiyor ve ağlıyor. O'nun bu hâlini gören türbedâr niçin üzülüp ağladığını soruyor. Adam: "Ben bu kadar uzun mesafeyi kat edip Resûlullah'ı ziyarete geldim ama O'nu kabrinde bulamadım. O'nun için ağlıyorum" diyor. Türbedâr o gece Resûlullah'ı rüyasında görüyor ve Hindistan'lı hacının hikâyesini anlatıp durumu

Sayın Dr. İbrahim ATEŞ
Yoksullara Yardım ve Eğitim Vakfı
YOYAV Genel Başkanı

Tarihimizde müstesna bir yeri olan Çanakkale Savaşı'nın 100 yıl dönümü vesilesiyle Vakfınızca tertip edilen kutlama etkinliği için gönderdiğiniz zarif davete en kalbi duygularıyla teşekkür ederim. Bu anlamlı ve güzel etkinlikte siz değerli gönül dostlarıyla birlikte olamayacağım için gerçekten çok üzgünüm.

Çanakkale Savaşı, milletimizin vatan savunmasında gösterdiği efsanevi kahramanlığın, direncin, imanın sembolleşmiş destanıdır. Düşmanın teknolojik, sayısal, moral üstünlüğünün sarsılmaz iman ve vatan aşkı karşısında diz çöküşüdür. Büyük şair Mehmet Akif, bu durumu ne güzel ifade etmiştir: "Top tüfekten daha sık, gülle yağın mermiler...Kahraman orduyu seyret ki bu tehde güler!"

YOYAV'ın programı, tarihimizin bu altın sayfasını tekrar yaşatmak ve aziz şehitlerimizin hatırasına dualar göndermek için çok güzel bir vesile olacaktır.

Bu düşüncelerle etkinliğinizin başarılı geçmesini diliyor, tüm katılımcılara içten selamlarımı ve sevgilerimi gönderiyorum.

Bülent ARINÇ
Başbakan Yardımcısı

soruyor. Hz. Peygamber (s.a.v.), Hindistan'lı hacıyı doğruluyor ve: "Evet, yerimde değıldim. Çanakkale'de savaşıyan Mehmetçiklerle beraberdim." buyuruyor. Bu olayı, Âkif'in az önce okuduğum şiirinde geçen "Sana âğûşunu açmış duruyor Peygamber" cümlesi ile birlikte değıerlendirmenizi diliyor, hepimizi saygı ile selamlıyorum."

Abdullah Satoğlu

Dr. Ateş'ten sonra kürsüye gelen Şair ve Yazar Abdullah Satoğlu yaptığı konuşmada duygu ve düşüncelerini dile getirerek toplantıyı gerçekleştiren YOYAV yetkililerine takdir ve teşekkürlerini ilettili. Satoğlu'nun konuşmasından sonra 100 hatm-i şerifin duası yapılarak sevabı Çanakkale'de ruhunu Rahmân'a teslim eden

253 bin şehitle Kurtuluş Savaşı şehitlerinin ve tüm şehitlerimizin ruhlarına armağan edildi.

Toplantı, Tur Operatörü İbrahim Bideci'nin organize ettiği Gaziantep'teki Burak Otelin Sahibi Bayram Kaçar, Rize'den Tekpa Mağazasının sahibi Şükrü Cerrah ve İbra Tur Sahibi Seyid Ali Dosdoğru'nun katkıları ile hazırlanan ikramın sunulmasıyla noktalandı.

Yola Çıkarken

26-28 Mayıs 2015 tarihleri arasında Çanakkale'ye düzenlenen "Şehitlere Şükran Gezisi"ne katılmak için 26 Mayıs 2015 Salı günü akşamı yolculara yola çıkmadan önce kısa bir konuşma yaparak duygu, düşünce ve dileklerini dile getiren Dr. İbrahim Ateş şunları söyledi:

"Çanakkale'ye düzenlediğimiz "Şehitlere Şükran Gezisi"ne katılmak üzere günün geç saatlerinde salonumuzu şereflendiren sevgili kardeşlerim!

Hepinize hayırlı akşamlar temennisiyle sözlerime başlarken seçkin heyetinizi sevgi ve saygı ile selamlıyor, sağlık ve saadette daim olmanızı diliyorum.

Bu yıl Vakfımızın planladığı dört gezinin dördüncüsünü az sonra inşaallah besmele çekerek başlatacağız. Dört gezinin ikisini yurtdışına, ikisini de yurt içine planlamıştık. Yurt dışına planladığımız iki gezinin ilki Kutlu Doğum Haftası dolayısıyla Kutlu Doğum Umresi için kutsal topraklara düzenlemiştik. İkincisini de kısa bir süre önce Miraç Kandili dolayısıyla "Mescid-i Aksâ'da Miraç Kandili" programı olarak Kudüs-i şerife düzenledik.

Yurt içine planladığımız iki gezinin ilki de 6 Mayıs Hıdırellez günü dolayısıyla Ankara'nın ilçelerinden Beypazarı, Nallıhan ve Nallıhan'a bağlı Tapduk Emre Köyü ile Sünnet Gölü ve Mudurnu'ya düzenlediğimiz günlük gezi idi. Yurt içine düzenlediğimiz ikinci gezi ise bu yılın dördüncü gezisi olup, bugün başlatacağımız iki

Dr. İbrahim Ateş.

gün bir geceden oluşan Çanakkale gezisidir. Tabii Çanakkale'nin hepimizin gönlünde mutena ve müstesnâ bir yeri vardır.

Yurdumuzu düşman işgalinden korumak için canlarını seve seve feda eden 250 bin şehidimizin yattığı Gelibolu yarımadasına gidip, şehitlerimizi ziyaret ederek ruhlarına Fatihaları armağan edeceğiz. Onlar şehit oldular, bizler de onların hallerine şâhid olacağız. 100 hatm-i şerifi Çanakkale Zaferi'nin 100. Yıldönümü dolayısıyla 18 Mart 2015 günü şehitlerimizin ruhlarına ithafen okumuş ve duasını bu salonda yapmıştık. Bir kere daha dua ve niyazlarımızı onların yattıkları yerlerde yineleyerek ruhlarına rahmet dileyeceğiz. Ruhlarının şâd, mekânlarının cennet ve makamlarının yüce olmasını yüce Rabbimizden niyaz edeceğiz.

Gezimizin güzel ve görkemli, yolculuğumuzun hayırlı ve uğurlu olmasını yüce Rabbimizden niyaz ediyorum. Sâlimen gidip gânimen dönmeyi bizlere nasip etmesini niyaz ediyorum. Cennet vatanımızın güzel köşelerinden biri olan Çanakkale'yi ve bizler için canlarını feda eden şehitlerimizi ziyaret etmenin bahtiyarlığına ereceğiz. Onların yaptıklarını yerinde inşaallah göreceğiz. Bize emanet ettikleri bu cennet vatani, gözümüz gibi koruyup bizden sonrakilere intikal ettirmenin dinî ve millî bir görev olduğunu inşaallah bir kere daha idrâk edeceğiz.

Her zaman olduğu gibi geziye katılan tüm kardeşlerimizden isteğimiz verilen talimata uyulması, disiplinli davranılması, kimse kimseyi geciktirmemenin gayreti içinde olmasıdır. Otobüste yanımızda oturan arkadaşımız başta olmak üzere yolculuk boyunca hiçbir kardeşimizi, arkadaşımızı üzmemeye özen göstereceğiz. Neşeyle gidip, huzurla dönmeye çalışacağız."

Dualarla Yola Çıktık

YOYAV gezilerinin tamamında olduğu gibi, Çanakkale'ye gitmek üzere otobüste yerlerini alıp saat 21.00'de hareket eden guruba hayırlı yolculuklar dileyip, yolculuğu Kur'an-ı Kerim tilâveti ve akabinde yaptığı kısa bir dua ile başlatan YOYAV Genel Başkanı Dr. İbrahim Ateş, tilâvet ettiği aşr-ı şeriften sonra yaptığı duada aşağıdaki yakarışlarda bulundu:

"İlâhî yâ Rabb-el âlemîn! Şehitler yurdu Çanakkale'ye müteveccihen yola çıktık. Şehitlerimizi ziyaret edip, ruhlarına rahmetini dileyeceğiz. Okunan hatm-i şeriflerin duasını yapıp, sevabını ruhlarına armağan edeceğiz inşallah. Bizleri şehitlerimizin istirahatgâhi olan Gelibolu yarımadasına sâlimen, huzur, güven ve mutluluk içinde ulaştır yâ Rabbî. Onların din, iman, Kur'an ve vatan için ruhlarını seve seve fedâ edip, şehâdet şerbetini içen yüce ruhlu insanlar olduğunu biliyoruz. Onlara ölümler denmeyeceği inancıyla, onlara selam, sevgi ve saygımızı sunarak Hakk'ın huzurunda bizlere şefaathçi olmalarını dileyeceğiz. Onlara rahmetini ve mağfiretini, bizlere de Senin rahmetini ve mağfiretinle, şehitlerin şefaatinin niyaz ediyoruz, ihsân eyle yâ Rabbî.

İlâhî yâ Rabb-el âlemîn! Cennet vatanımızı düşman işgalinden korumak, kurtarmak ve bizlere huzur içinde yaşayacağımız bir vatan armağan etmek için şehadet şerbetini içen o yüce ruhlu atalarımıza bizleri lâyük torunlar eyle yâ Rabbî. Onları sadece böyle bir Zaferin 100. yıldönümü dolayısıyla değil, her zaman hürmetle, muhabbetle, rahmetle ve mağfiretle anmayı, hâtıralarını hâfızalarımıza nakş etmeyi, onların emânetine sâhip çıkma duygusunu geliştirmeyi bizlere nasip eyle yâ Rabbî. Böylesine hayırlı ve mübârek bir yolculuğa çıkan bizlerin adımlarımızı isâbetli ve davranışlarımızı dirayetli, bakışlarımızı basîretli eyle yâ Rabbî. Hayat boyu her zaman ve her yerde amacımızı Hak, yüzümüzü ak eyle yâ Rabbî. Bizleri Sana lâyük kul, Resûlüne lâyük ümmet, mü'minlere lâyük kardeşler eyle yâ Rabbî. Bu cennet vatanın kadrini, kıymetini bilip, O'nu kötü düşünceli kimselerle, düşmanlarımızın sinsi emellerinden koruma gayretini, kuvvetini bizlere ihsân buyur yâ Rabbî.

Geziye katılanlardan bir grup.

Geziye katılanlardan başka bir grup.

Geziye katılanlardan diğer bir grup.

İlâhî yâ Rabb-el âlemîn! Huzurla, mutlulukla gidip, huzurla, mutlulukla dönmeyi nasip eyle. Her yolculuğumuzda olduğu gibi, bu yolculuğumuzda da bizleri Senin himâyende, hidâyetinde ve inâyetinde olan kullarından eyle yâ Rabbî. Hâmî ismine sığınıyoruz, bizleri kuru ve kolla yâ Rabbî. Himâyeni bizlerden, milletimizden, yakınlarımızdan, yavrularımızdan esirgeme yâ Rabbî. Bizleri ömür boyu Sana kullukta kaim, îmân, ibâdet ve istikamette dâim eyle yâ Rabbî."

Gelibolu'ya Girerken

Kilitbahir Kalesi

Çanakkale yakınlarında sabah namazını eda edip Aydoğan Et Lokantası'nda kahvaltımızı yaptıktan kısa bir süre sonra Çanakkale'ye ulaşmanın coşkusu içinde sahilde otobüslerimizden inip iskeleye yaklaşan feribota binerek sabahın erken saatlerinde esen deniz havasını doyasıya teneffüs edip, boğazın güzel görüntülerini temaşa ederek Eceabat'a geçiş için hareket eden feribotun sağında ve solunda uçuşan martıların sergiledikleri uçuşlarını sevinçle seyredtik. Yolcuların ikramlarına alışan martıların, feribotun etrafında gruplar hâlinde uçarak omuzlarımıza konmak istemesine bizlere yaklaşmaları günümüzün güzel geçeceğinin göstergesi olduğu gibi, yaratıklar arası yardımlaşma duygusunun güzelliğini de yansıtıyordu. Bu güzelliği yakalayıp belgelemek isteyen yolcular, fotoğraf makineleri ile telefonlarına sarılarak sergilenen sahneleri kaydetmenin mutluluğunu yaşadılar.

Eceabat'a ulaşım feribottan inerek yarımada'daki kaleler, tabyalar ve savaşın geçtiği diğer mekânlarla şehitlerin yattıkları yerleri bir an önce gezip görmek

Çanakkale-Eceabat arası sefer yapan feribotlardan biri.

YOYAV gezi grubu, Çanakkale yakınlarında yaptığı kahvaltısı sonrası toplu halde.

YOYAV gezi grubu, Çanakkale iskelesinde feribota binerken.

YOYAV gezi grubu feribotta.

arzusuyla yeniden otobüslerimize yerleşip yolculuğumuza devam ederken aramıza katılan deneyimli rehberimiz Ali İhsan Özmen'in yaptığı açıklamaları dinledik. Ali Bey, sözlerine şöyle başladı:

"YOYAV'ın kıymetli konukları, değerli misafirlerimiz! Şehitler diyarı Çanakkalemize teşrif ederek şehitlerimizi ziyaret etme imkânını elde eden siz sevgili kardeşlerimizi hürmet ve muhabbetle selamlıyor, bu geziyi gerçekleştiren YOYAV ile 06 İbra Tur Seyahat Acentası yetkililerine şükranlarımı sunuyorum. Çanakkale'ye ve Gelibolu'ya hoş geldiniz, iyiki geldiniz. Hayırlara vesîle olması dilek ve temennisi ile sözlerime başlamak istiyorum.

Sevgili misafirler!

Çanakkale boğazı: Dünya coğrafyasındaki en önemli boğazlardan biridir. Bana göre birincisidir. Boğazın, dünyanın en stratejik özelliğine sahip yapısı vardır. 70 km uzunluğunda olup, üstten Ege'ye, alttan da Ege'den Marmara'ya ters akıntısı olan bir boğazdır. Eski Roma, eski Yunan, eski Bizans başta olmak üzere milattan önce ve sonra birçok kavim ve medeniyetin burada yerleştiğini görüyoruz.

Boğazın 70 km uzunluğunda Anadolu yakası ve bu taraftaki yakasında sahil bölgelerinde yetmişin üzerinde bugünkü adıyla Gümrük, o günkü adıyla şehir site devletleri kurulmuştur. Yani her kilometrede bir devlet kurulmuş gibi. Bunların amacı geçen gemilerden haraç, mezat, navlun, vergi veya korsan ne dersiniz deyin adına bir gelir elde etme sistemine dönük yerleşimlerdir. Bu olay 3 bin yıldan fazla devam etmiştir.

Kilitbahir Kalesi: Boğazın en dar yeri burasıdır. Bu kale, Fâtih Sultan Mehmet tarafından yapılan bir kaledir.

Sevgili misafirler!

Kale, gördüğünüz gibi görkemli bir kale. Ka-

YOYAV gezi grubu feribotta üzerlerinde uçan martılarla.

lenin yapılma sebebinin hikâyesini anlatayım size. Çanakkale Savaşlarının da neden gerekli olduğunu siz anlayacaksınız. Fatih Sultan Mehmed Hân İstanbul'u feth edinceye kadar bu boğaz, eski Roma, eski Yunan, eski Bizanslıların yetkisinde idi. 5 Şubat 1453'te Fatih Sultan Mehmed Edirne'den, 150 bin kişilik bir orduyla İstanbul'un fethi için yola çıktı. İstanbul'un fethi 29 Mayıs 1453. Dört ay gibi bir zaman var. Bunun iki-iki buçuk ayı yolda geçti. 150 bin kişi kış şartlarında İstanbul'a yaya olarak geldi. İstanbul 29 Mayıs'ta fethedildi. Ayasofya'da Cuma namazı kılındı. Herkes böyle biliyor. Bu da doğru ben ilavesini söylüyorum.

Fatih Sultan Mehmet kurmaylarını fetihden sonra topluyor ve zayıyatımız ne kadar derhal rapor verilecek diyor. Verilen raporda 15 bin zayıyat olduğu ifade ediliyor. İki rekât namaz kılıyor, Rabbine şükrediyor ve: "Allah'ım öşrünü aldın." diyor. Öşür, onda bir demektir. Ardından bu zayıyatın sebebinin araştırılıp tarafına bildirilmesini istiyor.

Kurmaylarının verdiği raporun içinde bir cümle, Fatih'in dikkatini çekiyor. 5 Şubat'ta Edirne'den

Çimenlik kalesi ve Çanakkale boğazından bir görüntü.

çıkıp 29 Mayıs'ta İstanbul'un fethi arasında geçen dört aylık süreçte Çanakkale boğazı kaderine terk edilmiş, hiçbir önlem alınmamıştı. Bu açığı gören Avrupalı buradan gemi yolu ile Bizans'a savaş malzemesi, erzak vs. takviyesi yapmış. Yani boğaz o süre içinde sahipsiz bir gümrük kapısı hâline gelmiş. Bu hususu belirleyen rapor gelince 27 bin kişi göndererek 1-1,5 yıl içinde bu görkemli kaleyi yapıyor. Kale duvarlarının taban kalınlığı 6.5 metre. Yüksekliği de 18 metredir. Kalenin içinde 35 metre yüksekliğinde bir kule bulunmaktadır. 35 metre olmasının sebebi buradan boğazın girişi 35 kilometredir. Tepesine çıkan gözetleme görevlisi bir asker 35 kilometre uzaklıktaki boğazın girişini görüyor.

Sevgili misafirler!

Bu kalenin karşıdan bakıldığı zaman görüntüsü kalp şeklindedir. Uçaktan fotoğrafını çekerkeniz -ki çekmişler- kalenin yapılışının "Allah" ism-i şerifinin yazılışı şeklinde olduğunu görürsünüz. Baktığınızda göreceğiniz üzere kale duvarının bir tarafında küçük tuğla işleme var. 10-12 sene önce burası restore ediliyordu. Bir gün baktım ustalar burayı sıvıyorlar. Hemen müracaat ettim sıvayı durdurdum. Küçücük yer ne olacak hocam dediler. Fatih Sultan Mehmed Han o işlemeyi bir amaçla yaptırmıştır. Orada Redif sanatına göre yazılan besmele bulunmaktadır.

Bu kaleyi Fatih niye yaptırmış biliyor musunuz? Bizans'ın deniz yolundan takviye almasını engellemek için yaptırmıştır. Bu kalenin yapılması Çanakkale Savaşı'nın çıkmasının sebebidir. Malumunuz olduğu üzere Fatih Sultan Mehmed İstanbul'u 1453 yılında fethetti. Fetihden 5-6 yıl sonra bu kalenin yapımına başladılar. 1461-62'de bu kalenin yapımı bitti. Fatih bu kaleyi yaptırdıktan sonra dünyaya meydan okudu. Boğazlardan geçiş ücreti alma hakkı kanunu diye Osmanlıca bir tabir olan Mururiye kanunu çıkardı.

Arkadaşlar!

Bulduğumuz bu yerin tam karşısında bir kale daha var. O kaleyi de oğlu şehzade Mustafa adına yaptırdı. Ve Çanakkale halkı oraya Çimen-

lik kalesi der. Halbuki orijinal adı Kale-i Sultaniye (Sultan Kalesi)'dir. Bu kalelerin her ikisi de Fatih'in eseridir. Bu aradan geçen gemilerden geçiş ücreti alınırdı. Tabii bu ücret alma olayı Avrupalının işine gelmedi. Ben de şunu söylüyorum araştırmacı bir kardeşiniz olarak. Eski Roma, eski Bizans, eski Yunanlılar tarafından burada şehir site devletleri kurup bu boğazdan 4-5 bin yıl gelir elde edenlere ses çıkarılmazken Fatih'in uygulamasını hazmedemeyenlere: "Sen yerken iyi de ben yerken niye kötü olsun" denilmez mi? Bence Çanakkale Savaşlarının çıkış sebeplerinden biri bu. Diğeri de şudur: Savaş, İngiltere ve Fransa gemilerinden oluşan bir donanmanın Boğaz'a geniş çaplı saldırıları 1915 Şubat ayında başlatıldı. Bu olaydan geriye 5 ay gidin. 1914 yılının Eylül ayında Londra'da neşredilen Times Gazetesi'nde: "1453 İstanbul'un Fethinin İntikamını Almaya Gidiyoruz." başlığını görürsünüz. Amaç bu, belge de var. Dolayısıyla Çanakkale Savaşı'nın yapılışının sebebi bu kalenin yapılmasına dayanıyor.

Kalenin devamında ona bitişik olarak II. Abdülhamit döneminde yani Çanakkale Savaşı'ndan 30-40 yıl önce boğazın savunması amacıyla yapılmış olan 23 tane tabya vardı. Bu tabyalar Genel Kurmay kayıtlarında Namazgah tabyası diye geçmektedir. Tabyalar askerî anlamda sabit savunma, sığınma, cephane, erzak, muhimmat depo edilen yerlerdir. Bunların seyyar olanına batarya denilir.

Şimdi buradan az ilerideki Namazgah Tabyası'na geçerek gezimize başlayacağız."

Kilitbahir kalesinden bir görüntü.

Namazgâh Tabyası

Kilitbahir Kalesi'nin yanında bulunan Namazgâh tabyası, Sultan Abdülaziz döneminde yaptırılmıştır. 1890'lı yıllarda 2. Abdülhamit zamanında genişletilerek imar edilen tabya, Çanakkale Muharebelerinde 4. Ağır Topçu Alayı bölgesinde, 2. Ağır Topçu Alayı Taburunun merkeziydi. Tabyada 16 adet kıyı topu vardı. Bunlardan 2'si uzun 14'ü kısa menzillidir.

Tabyanın Kilitbahir yolu üzerindeki geniş arazisinde çevrede bulunan diğer birliklerin askerleri buraya gelerek Cuma ve bayram namazlarını kılıyorlardı. O nedenle tabyaya Namazgâh Tabyası adı verilmiştir.

Çanakkale'yi geçilmez kılan ve Çanakkale savunmasındaki en büyük tabyaların başında Namazgâh tabyası geliyor. Özellikle 18 Mart günü boğaza dayanan düşman zırhlılarına karşı Mehmetçiğin tabyalardan attığı toplar düşman gemilerine ağır zayıatlar verdi.

18 Mart 1915'te isabet alan tabya, 2005'li yıllarda onarılarak savaş müzesi haline getirilmiştir. Müzede Çanakkale savaşları malzemeleri sergilenmektedir.

Gurubumuz topluca bu müzeyi gezerek sinevizyon gösterisini izledi. Yapılan açıklamaları dinleyerek duygulu dakikalar yaşadı.

Yapılan açıklamada şu bilgiler yer alıyordu:

"Padişah donanması 1. Komutanlığına atanan

Tabyalardan müze ve gösteri mekânı olarak kullanılan bölümden bir görüntü.

Amiral Souchon cenapları tarafından donanmanın denizde bulunduğu sırada verilecek her emir harfi harfine yapılacak ve bu konuda kesinlikle tereddüt gösterilemeyecektir. Bu emirlerin her cins durum karşısında yapılmasını rica ederim."

Osmanlı Harbiye Nazırı Enver Paşa'nın bilgisi dahilinde Cemal Paşa'nın imzasıyla yayınlanan bu emrin 600 yıllık Osmanlı İmparatorluğu için sonun başlangıcı olacağını kimse bilmiyordu. İngiliz gemilerinin takibinde Çanakkale önlerine gelen Golgen ve Brestavs isimli iki Alman gemisinin 10 Ağustos 1914 tarihinde boğazdan içeri alınmasıyla 1. Dünya Savaşı'nın başlangıcından bu yana tarafsızlığını korumaya çalışan Osmanlı İmparatorluğu'nun savaştaki konumu belirlendi. Marmara'yı geçerek Yavuz ve Midilli isimlerini alan bu gemilerle Alman amiral Souchon komutasında 28 Ekim 1914'te Karadeniz'e açılan Osmanlı donanması, 29 Ekim 1914'te Karadeniz'deki Rus limanlarını bombaladı. İtilaf güçleri Karadeniz bombardımanına karşılık vermekte gecikmediler. Çanakkale boğazı içinde 11 Ağustos'tan itibaren bekleyen gemilere ilave olarak İngiltere yeni gemiler gönderdi. Bu gemilerin içinde yeni kızaktan indirilen Quen Elizabeth de vardı. 3 Kasım 1914'te Çanakkale boğazı önünde toplanan İtilaf donanması, boğazın girişindeki bulunan Türk tabyalarını bombaladı. Bu bombardımanda isabet alan Seddül bahir kalesindeki cephaneliğin patlamasıyla Çanakkale ilk şehitlerini verdi. 3 Kasım bombardımanını takip eden günlerde İngiltere savaş konseyinde Çanakkale hareketiyle ilgili tartışmalar başladı. Bu tartışmalar sürerken itilaf güçlerini oluşturan diğer ülkelerin de İstanbul'u işgali konusunda fikir birliğine varmalarıyla İstanbul'un işgalini hedefleyen Çanakkale hareketine karar verildi. İngiltere'nin askerlerin kara hareketi olmaksızın bu hareketin başarılacağı fikrine rağmen, Amiral'in ve Çörçil'in ısrarlı tavrıyla yalnızca donanmanın kullanılacağı hareket 28 Ocak 1915'te onaylandı. Bu süreçte Türk komuta heyeti

YOYAV gezi grubu, sunulan sinevizyon gösterisini izlerken.

de Çanakkale boğaz savunmasını güçlendirmek için çalışmalara başladı. Mevcut mayın hatlarını takviye ederek 9 mayın hattı oluşturuldu. Almanya'dan gelmesi beklenen toplar bölgeye gelmeden, eldeki mevcut toplar en uygun şekilde değerlendirilerek tabyalara yerleştirildi. Gemilerden sökülen toplarla da tabyalar takviye edilerek 7 batarya oluşturuldu. İngiliz Amiral Garden tarafından hazırlanan plan, 19 Şubat 1915'te uygulanmaya başlandı. İlk günkü harekatta boğaz ağzına düzenlenen taarruzda İtilaf donanması bir başarı elde edemeden geri çekildi. Buna karşın Türk topçusu mevzisine giren gemilerde önemli isabetler kaydetti. Hava muhalefeti nedeniyle 2. Taarruz 25 Şubatta gerçekleştirildi ve boğaz giriş tabyaları ciddi hasarlar aldı. Aynı tarihte Türk denizcileri boğazda 10. mayın hattını da kurdu. Boğaz girişinin açılmasının ardından İtilaf donanması boğazdaki mayınları temizlemek için faaliyetlere başladı. Bu faaliyetleri esnasında merkez tabyalarının menzili dışında kalan Erenköy limanında rahat hareket ettikleri, baykuş tabyasındaki denizciler tarafından tespit edildi. Bunun üzerine Türk komuta kademesi bu limanın mayınlanmasına karar verdi. 2 Mart 1915'te Selanik gemisiyle İstanbul'dan getirilen 26 mayın Nusret mayın gemisine yüklendi. Bu mayınlar 7 Mart'ı 8 Mart'a bağlayan gece sabaha karşı Nusret mayın gemisi tarafından Erenköy limanına sahile paralel olarak döküldü ve böyle boğazda 11. Mayın hattı oluşturuldu. 16 Mart 1915'e kadar İtilaf donanması mayın tarama faaliyetlerine devam etti. 18 Mart 1915 sabahı saat 10.30'da 18 parça gemiden oluşan itilaf donanması üç filo halinde boğaza girdi. 1. Filo uzak mesafeden bombardımanına başladı. Öğleye doğru Fransız gemilerinden oluşan 3. Filo 1. Filonun önüne geçerek merkez tabyaları daha yakından bombardımana başladı. Merkez tabyalarının direnci karşısında yıpranan 3. Filonun 2. Filo ile yer değiştirmesi esnasında savaşın da kaderi belli oldu. Dönüş emri verildiğinde Namazgâh tabyasını bombalamakta

olan Fransız harp gemisi Bouve, Erenköy limanına doğru hareketlendi. 10 gün önce 8 Mart 1915'te Nusret'in Erenköy limanına döktüğü mayınlardan birine çarptı ve 3 dakika içinde boğazın serin sularına gömüldü. 2 İngiliz gemisinin daha batmasıyla da dönemin yenilmez armadası Çanakkale'de Türk savunması karşısında hezimetle uğradı. 18 Mart 1915 Türk tarihine yeni bir deniz savaşı olarak altın harflerle yazıldı. 18 Mart 1915 deniz zaferinin muzaffer komutanları Cevat Paşa, Binbaşı Nazmi Bey ve Yüzbaşı Hakkı beyler.

İnsanlık tarihi var oldukça sizleri minnetle anacağız. Aziz şehitlerimiz ruhlarınız şâd olsun.

YOYAV gezi grubundan bir kısmı, müzedeki asker maketleriyle.

YOYAV gezi grubunun diğer bir kısmı, müzedeki asker maketleriyle.

Müzenin teşhir mekânlarından bir görüntü.

Mecidiye Tabyası

Çanakkale Boğazı'nın savunulması bakımından önemli bir konuma sahip olan Mecidiye Tabyası, Namazgâh Tabyasını geçtikten yaklaşık 300 metre sonra yolun sağ yanında yükselikte bir yerdedir. 4. Ağır Topçu Alayı'nın 2. Ağır Topçu Taburu'na bağlı 5. Batarya'nın bulunduğu

merkez istihkâmlarından biriydi. Tabyada 8 adet bonet, 16 top yeri vardır. Bonetler kesme taşlarla yapılmış ve üzerleri toprakla örtülmüştür. Tabyada 4 adet 24 cm. çapında ve 2 adet 28 cm. çapında top bulunmaktaydı.

Mecidiye tabyasından bir görüntü.

Mecidiye tabyasından başka bir görüntü.

Mecidiye şehitliğinden bir görüntü.

Şehitlik kitabesi.

Krupp top mermileri.

Mecidiye tabyasındaki Krupp topu.

Çanakkale Savaşı'nda çok önemli bir yere sahip olup, şöhretini Seyit Onbaşı'dan almıştır.

Deniz Savaşı'nda bombalanması sonucu 16 şehit olmuştur. Tabyanın hemen yanında Mecidiye Şehitliği ve anıtı, doğusunda yolun kenarında Seyit Onbaşı'nın heykeli bulunmaktadır.

Mecidiye Şehitliği: 70 metre karelik bir alan üzerine inşa edilmiş olan şehitliğin içinde bulunan Anıt'ın üzerinde, Seyit Onbaşı'nın sırtında mermi taşıyan kabartmalı resmi bulunmaktadır. Ayrıca anıtın üzerinde; *'Mecidiye Şehitliği- 18 Mart 1915 Boğaz savaşında bu tabyada şehit olanlar, Ispartalı*

Ali Çavuş, İvrindili İsmail Oğlu Mehmet, Mustafa Oğlu Süleyman ve 13 arkadaşı burada yatar.' Yazısı yer almaktadır.

Krupp Topu: Mecidiye Tabyasında bulunan Alman yapımı bu toplardan günümüze sağlam vaziyette sadece üç tane kalabildi. Bir tanesi Çanakkale Cumhuriyet Meydanında, ikincisi Harbiye Açık Hava Müzesinde, üçüncüsü ise Mecidiye Tabyasında yer almaktadır. Topun hemen yanında o günü bizlere yaşatabilmek için Seyit Onbaşı'nın meşhur fotoğrafında yer alan kareler, heykel ile canlandırılmaktadır.

YOYAV gezi grubu, Seyit Onbaşı'nın kullandığı krupp topu hakkında bilgi alırken.

275 kg'lık top mermisini tek başına kaldırıp, savaşın seyrini değiştiren kahraman Seyit Onbaşı.

Seyit Onbaşı

1889 yılında Balıkesir Havran'a bağlı Çamlık Köyü'nde dünyaya gelmiştir. 1909 yılında askere alınan Koca Seyit, 1918 yılında askerliğini bitirmiştir. Köyüne döndükten sonra eski mesleği olan kömürcülük ve hamallıkla uğraşmaya devam etmiş, 1939 yılında da vefat etmiştir. Mezarı kendi ismiyle anılan Koca Seyit Köyü'ndedir.

Deniz Savaşı esnasında vinci bozulan topun 275 kg.lık mermisini tek başına kaldırarak topa yerleştiren Seyit Onbaşı, sağ kalan arkadaşlarıyla birlikte ateşe devam ederek Ocean zırhlısının dümen tertibatına isabet kaydederek Çanakkale'de savaşan tüm askerlerimiz gibi bir kahramanlık destanı yazmıştır.

275 kiloluk bir mermiyi kaldırarak büyük kahramanlık gösteren Seyit Onbaşı ile ilgili yaşananları Mehmet İhsan Genişcan, hatıralarında şöyle anlatıyor:

“Ne hikmetse bataryada tek top ayakta kalmış, fakat onun da vinci kırıldığından mermileri namluya sürülemedi. Yüzbaşı Hilmi Bey, etrafından birilerinden yardım alabilmek düşüncesiyle bataryadan uzaklaştığı sırada Niğdeli Ali ile Koca Seyit ümitsiz ve perişan bir vaziyette ne yapacaklarını düşünüyorlardı. “Ulu ve yüce Allah'dan başka hiçbir güç ve kuvvet yoktur” duası Seyid'in ağzından nur tanesi gibi dökülmeye başladı.

Seyid Ali, bu duayı defalarca okudu. Bu yakarı şüphesiz hiç kimseninkine benzemiyordu. Aşk ile kendinden geçmesi ve 257 okkalık top mermisini kucaklayıp omzuna alması bir oldu. Demir basamakları tam üç kez inip çıktı. Yanında bulunan

Niğdeli Ali, Seyid'in göğüs ve omuz kemiklerinin çatırtısını duyuyor, hayret ve dehşet içinde kalıyordu. Topun namlusuna sürülen üçüncü mermi savaşın kaderini böylece değiştiren olayı oluşturmuş ve İngilizlere ait “Ocean” isimli zırhlı, bu merminin isabetiyle korkunç yara almıştır.

Aynı gün geç saatlerde Çanakkale Boğazı Müstahkem Mevki Kumandanı Cevat Paya, ödül olarak Seyid'e onbaşılık rütbesini verdi. Merminin bir defada kendi huzurunda kaldırılmasını istedi. Bunun üzerine Seyid Onbaşı, Cevat Paşa'ya şu cevabı verdi: “Ben bu mermileri kaldırırken gönlüm, Allah'ın feyziyle doldu. Ancak bu kuvvetin sırrı o anda bana Allah'ın ihsan ettiği bir vergi idi. Bu ağırlığı kaldıracak kadar bir makama varmışsam bu dua ve rıza ile olmuştur. Ancak şimdi kaldırmam mümkün değildir kumandanım.”

Seyit Onbaşı Anıtı'ndan Soğanlıdere Şehitliğine giden sahil yolu.

Soğanlıdere Şehitliği'nden Şehitler Âbidesi'ne giden yol.

Şehitler Âbidesi

Eski Hisarlık Burnu üzerindeki Şehitler Âbidesi'nin yapımına 1944 yılında Milli Savunma Bakanlığı'nın açtığı proje yarışmasıyla başlanmıştır.

Yarışma'da Mimar Feridun Kip, İsmail Utkular ve Doğan Enginbaş'ın eseri olan şimdiki Şehitler Âbidesi projesi beğenilerek, inşası için 12 Nisan 1954'de ihaleye çıkılmış ve 19 Nisan 1954'de de temeli törenle atılmıştır.

14 Ocak 1955'de yapılan bir kontrolde, abidenin şartnameye uygun yapılmadığı görülerek inşaat durdurulmuş ve mukavele bozulmuştur. İkinci defa ihaleye çıkarılan inşaat, 10 Eylül 1957'de iha-

le edilmiştir. Mukavele gereğince âbide, 1958 Temmuzunda bitecekti. Ancak inşaatın duraksaması devrinde personel maaşları eldeki paranın mühim bir kısmını tükettiğinden, parasızlık yüzünden âbide inşaatı 15 Ocak 1958'de yine yarıda kalmıştır.

Bunun üzerine açılan 45 günlük bir gazete ve radyo kampanyası sonunda, 1.686.251 lirası halktan ve müesseselerden; 600.000 lirası Büyük Millet Meclisi'nden, 100.000 lirası İstanbul Belediyesi'nden olmak üzere toplam 2.386.251 lira toplanmış ve inşaat 15 Mart 1958 günü yeniden başlamıştır. Toplanan bu para ile anıtın sadece gövde kısmı yapılarak 21 Ağustos 1960 günü törenle açılmıştır. Projeye göre yapılması gereken iskele ile rihtim,

âbidenin etrafını çevirecek 500.000 ağaçlı orman, aydınlatma tesisleri, namazgâh, giriş yolu ve Çanakkale Savaşı hatıralarının konacağı müze, daha birkaç milyon liraya ihtiyaç olduğundan yapılamamıştır. Nihayet namazgâh ve diğer ekleri 1992'de tamamlanmıştır.

Dört ayak üzerine yapılmış olan âbidenin yüksekliği 41,70 metre ve ayaklar arasındaki açıklığı ise 10 metredir. Her bir ayağın tek başına kapladığı yerin uzunluğu 7.5 m. Tavanına mozaikten Türk bayrağı işlenmiştir.

Âbide de 250.000 şehidimizi temsilen 250.000 mimari parça kullanılmıştır. Dört sütun üzerine oturtu-

Ziyaretçilerle dolup taştan Şehitler âbidesinden bir görüntü.

YOYAV gezi grubu, Şehitler Âbidesi alanındaki rölyef önünde.

lan âbide milletimizin sağlam temellere dayandığını ve yıkılmaz olduğu anlamını taşımaktadır. Uzaktan bakıldığında Mehmetçğin M harfi şeklinde gözük-
mektedir. Âbidenin dört ayağında sekiz rölyef bu-
lunmaktadır. Denize bakan dört tanesi deniz savaş-
larını, karaya bakan dört tanesi de kara savaşlarını
anlatmaktadır. 2005 yılında restorasyondan geçen
anıt, 2007 yılında bulunduğu alana yeni şehitlik
inşa edilerek son şeklini almıştır.

Dr. İbrahim Ateş ile geziye katılan bazı hanımlar, dönemin kıyafetleriyle.

YOYAV gezi grubu, rehber Ali İhsan Özmen eşliğinde Şehitler Âbidesi'nden otoparka doğru ilerlerken.

Yahya Çavuş Anıtı ve Şehitliği

Seddülbahir köyünün kuzeybatısında ve Ertuğrul Koyu'na hakim düzlüğün üzerinde bulunur. Yahya Çavuş ve takımı anısına 1962'de yapılmıştır. Kültür Bakanlığı tarafından yeniden düzenlenen şehitlik 19 Ağustos 1992'de açılmıştır.

Yahya Çavuş Anıtı'nın dört yüzünde şu sözler yazılıdır:

Ön yüzünde

*Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak, toprağı sıksan, şüheda!
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Huda.
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.*

Mehmet Akif Ersoy

Arka yüzünde

Vatan ve bayrağı için şehit olan bu kahraman askerleri, minnet ve şükranla anıyorum. Seve seve canlarınızı verdiğiniz kutsal vatan topraklarında rahat uyuyunuz. Aziz ruhunuz şad olsun. Mustafa Kemal 1928

Doğu yüzünde

*Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın.
Gömelim gel seni tarihe desem sığmazsın.
Ey şehid oğlu şehid, isteme benden makber.
Sana ağuşunu açmış duruyor peygamber.*

Mehmet Akif Ersoy

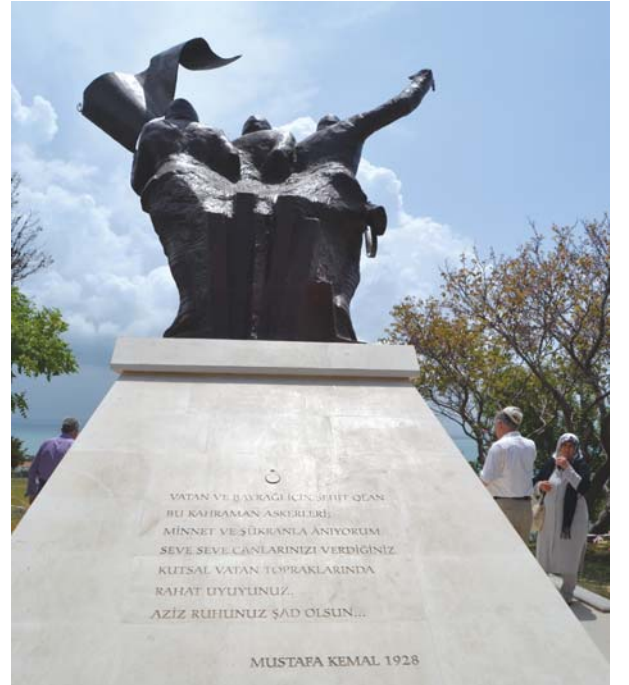
Batı yüzünde

*Bir kahraman takım ve Yahya Çavuş'tular,
Tam üç alayla burada gönülden vuruştular.
Düşman tümen sanırdı bu şaheser erleri,
Allah'ı arzu ettiler akşama kavuştular.*

Vali Nail Memik.

Yahya Çavuş şehitliğinden bir görüntü.

Yahya Çavuş Şehitliği'ndeki anıttan bir görüntü.

YOYAV gezi grubu, Yahya Çavuş Şehitliği'nde.

Şehitlerin isimlerinin yazıldığı duvarda Atatürk'ün: “Ben, size taarruzu emretmiyorum; ölmeyi emrediyorum! Biz ölünceye kadar geçecek zaman zarfında yerimize başka kuvvetler ve kumandanlar geçecektir. 25 Nisan 1915 K. Atatürk” sözü yer almaktadır.

Ayrıca şehitlik duvarında Yahya Çavuş'un gösterdiği kahramanlığı anlatan şu bilgileri okuyunca gururlanıyor, kendisini ve silah arkadaşlarını Fatihalarla yad ediyoruz:

“Ezineli Yahya Çavuş

18 Mart 1915'te dünyanın en büyük birleşik donanmasıyla saldırıp deniz yoluyla Çanakkale Boğazı'nı geçemeyeceğini anlayan düşman, deniz destekli kara harekâtı yapmaya karar verdi.

İtilaf devletleri 25 Nisan 1915 sabahı yarım adanın bu civardaki beş bölgesine aynı anda çıkarma yapmayı planladı. Sabahın alaca karanlığında Seddülbahir Köyü sahili donanmanın yoğun bombardımanı altında 2000'i aşkın düşman askerinin Albion ve River gemilerinden karaya çıkma mücadelesine sahne oldu.

Yarımadanın uç kısmının kıyı savunması 9. Tümenine ait olup, komutanı Albay Halil Bey idi. 25 ve 26. Alaylardan oluşan bu tümenin iki günlük kaybı 10 subay ve 1897 erin şehâdetidir.

26. Alay ve 3. Tabur'da görev yapan Yahya Çavuş'un Tabur Komutanı Binbaşı Mahmut Sabri'dir. Yahya Çavuş 10. Bölük'ün sağ kanadında 5 mangadan oluşan bir takımla (toplam 63) Ertuğrul Koyu'nda Gözcü Baba ve Aytepe'ye saldıran düşman birliklerini bu bölgede 10 saat süreyle durdurmayı başarmıştır.

Arkadaşlarının büyük bir kısmının şehit olmasına rağmen düşmanı sahilde durduran bu kahraman takımdan sağ kalanlarla beraber Yahya Çavuş, yaralanan bacağını tüfeğinin kayışıyla bağlayıp Alçitepe bölgesine çekilmiş ve aynı bölgede şehit olmuştur

Yüce kahramanları minnetle anıyoruz.”

İngiliz tarihçisi Aspinall Oglander Yahya Çavuş için şu sözleri söylemiştir: “Yahya Çavuşların destanlarını yazmak için sözler yetersizdir.”

Biz de bu sözlere gönülden katılarak 57. Alay Şehitliğine gitmek üzere şehitlikten ayrıldık.

Yahya Çavuş Şehitliği'nden başka bir görüntü.

Yahya Çavuş Şehitliği'nin yanındaki Ertuğrul Tabyasından bir görüntü.

Yahya Çavuş Şehitliği'nin önündeki siperlerden bir görüntü.

57. Alay Şehitliği

Mustafa Kemal, “Ben size taarruzu emretmiyorum; ölmeyi emrediyorum! Biz ölünceye kadar geçecek zaman zarfında yerimize başka kuvvetler ve kumandanlar geçecektir.” emrini 57. Alay’a verir. Ardından erinden komutanına kadar tüm alay şehit olur.

Bu şehitliğimiz Çanakkale muharebelerinde binlerce şehit ve yaralı veren 57. Alay anısına 1992 yılında Kabatepe-Conkbayırı yolu üzerinde Kılıç Bayırı’nın güney ucunda Bomba Sırtı’nın kuzeyine projesi mimar Nejat Dinçel tarafından tasarlanarak inşa edilmiş ve 12 Aralık 1992 tarihinde ziyarete açılmıştır.

Mehmetçik Anıtı.

57. Alay Şehitliği 25 Temmuz 1994 tarihindeki orman yangınında hasar görmüş, onarılarak 11 Kasım 1994’te tekrar hizmete sunulmuştur.

57. Alay Şehitliğinin karşısındaki otoparkta elinde süngüsüyle düşmana taarruz eden bir asker anıtı vardır. Bu anıt da bulundu siperleri üstün düşman kuvvetlerine karşı koruyan kahraman askerler anısına yapılmıştır. Şehitlik 2011 yılında restore edilmiştir.

Şehitliğinin girişinde 57. Alayla ilgili şu bilgiler yer alır:

“57. Piyade Alayı Tarihçesi

“Balkan Savaşı’nda 19. Piyade Tümeni’nin kuruluşundan çıkartılmış olan 57. Piyade Alayı, 01 Şubat 1915’te Tekirdağ Yarçeşme’de, 5. Kolordu’ya bağlı, 3. Kolordu’nun, 19. Piyade Tümeni’nin emri altında yeniden teşkil edildi. Alay Komutanı, Binbaşı Hüseyin Avni Bey idi.

Kuzey Grubu Komutanlığı (Arıburnu) bölgesinde 57. Alay Yarbay Mustafa Kemal Bey’in emrindeki çarpışmalarda görev aldı ve çok fazla zayıf vermesine rağmen bu çarpışmalarda büyük yararlılıklar gösterdi.

İtilaf Devletleri’nin Anafartalar bölgesine asker çıkarma girişimiyle birlikte tekrar yoğun bir çarpışma devresine giren 57. Piyade Alayı, bu dönemde Kanlısirt, Conkbayırı ve Anafartalar muharebelerine katıldı ve bu muharebelerde yer alan birliklerindeki askerlerden büyük bir oranı savaş dışı kaldı.

12 Mayıs 1915’te Yarbaylığa terfi eden Alay Komutanı Yarbay Hüseyin Avni Bey, 13 Ağustos 1915’te alay karargâhının yakınlarına düşen bir obüs top mermisiyle şehit oldu.

11 Ocak 1916’da 15. Kolordu’nun teşkil edilmesiyle 19 Ocak 1916’da Çanakkale ayrılan 57. Piyade Alayı, 25 Nisan 1916’da, Çelebi Köyü’nün kuzey doğusunda toplanarak, padişah tarafından veline nişanlar merasimle alay sancağına takıldı ve resmi geçit töreni yapıldı.

Çanakkale Savaşı’nın ilk gününden son gününe kadar cephede görev yapan 57. Piyade Alayı anısına yapılan bu şehitlikte, 57. Piyade Alayı’na

YOYAV gezi grubu, 57. Alaydaki anıt önünde.

mensup, değişik rütbelerde 25'i subay olmak üzere, 1.817 şehit askerin isimleri yer almaktadır.”

Çanakkale savaşlarında başta 57. Alay askerleri olmak üzere muharebelere iştirak eden askerlerin ruh halini Mustafa Kemal Atatürk şöyle anlatıyor:

“Karşılıklı siperler arasındaki mesafe 8 metre, yani ölüm muhakkak...”

Birinci siperdekilerin hiç birisi kurtulmamacasına şehit düşüyor. İkinci siperdekiler yıldırım gibi onların yerini alıyor. Fakat ne kadar imrenilecek bir soğukkanlılık ve tevekkülle biliyor musunuz? Bomba, şarapnel, kurşun yağmuru altında öleni görüyor. 3 dakikaya kadar öleceğini biliyor ve en ufak bir çekinme bile göstermiyor. Sarsılma yok! Okuma bilenler Kuran-ı Kerim okuyor ve cennete

gitmeye hazırlanıyor. Bilmeyenler ise, Kelime-i Şahadet getiriyor ve ezan okuyarak yürüyorlar. 20 düşmana karşı her siperde bir nefer süngü ile çarpışıyor. Ölüyor, öldürüyor. İşte bu, Türk askerindeki ruh kuvvetini gösteren, dünyanın hiç bir askerinde bulunmayan, tebriğe değer bir örnektir. Emin olmalısınız ki Çanakkale Muharebelerini kazandıran bu yüksek ruhtur.”

57. Alay Şehitliği'nden görüntüler.

57. Alayda Dua

Şehitleri ziyaret ederek ruhlarına rahmet dileyerek fâtiha yollayan YOYAV gezi gurubu, 57. Alay Şehitliğini ziyaretlerinin hitamında okudukları hatm-i şeriflerin duasını yaparak sevabını ruhlarına armağan ettiler. YOYAV Genel Başkanı Dr. İbrahim Ateş'in yaptığı ve gurubun gönülden "amin" diyerek kabulü dileğinde bulunduğu duada şu niyazlar yer aldı:

"İlâhî yâ Rabb-el âlemîn! Bugün bir kere daha ziyaret etme bahtıyarlığına erdiğimiz şehitlerimizin ruhlarına ithâfen okuduğumuz hatm-i şeriflerle, suver-i şerifeleri, yasîn-i şerifleri, ihlâs-ı şerifleri, mülk-ü şerifleri, nebe-i şerifleri, kelime-i tevhidleri ve salavât-ı şerifeleri nezd-i ulûhiyetinde ahsen-i kabul ile kabul buyur yâ Rabbî. Hâsıl olan sevabı öncelikle seyyidi kâinât sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) Efendimizin rûhu şeriflerine ihdâ ediyoruz, haberdâr eyle yâ Rabbî. Bizleri O'nun nurlu yolundan ayırma yâ Rabbî. İzinde olmayı, yolunda yürümeyi, O'na lâıyk ümmet olmayı, sünnet-i seniyyesine sâhip çıkmayı, şefaatine ermeyi bizlere nasip eyle yâ Rabbî. Beşeriyetin babası Hz. Adem (a.s.), O'nun muhterem eşi insanlığın saygıdeğer annesi Hz. Havvâ validemizin ruhlarına da armağan ediyoruz ulaştır yâ Rabbî. Bizleri onlara lâıyk torunlar eyle yâ Rabbî. İnsanlara Senin ölümsüz mesajını iletmekle görevlendirdiğin bilumum enbiyâ-i izâm ve Rûsûl-ü fihâm hazerâtının ruhlarına da armağan ediyoruz, bizleri şefaathine erdir yâ Rabbî.

İlâhî yâ Rabb-el âlemîn! Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.)'in ashâb-ı kiraminin, zevcât-ı tâhirâtının ki müminlerin muhterem anneleridirler onların ruhlarına da armağan ediyoruz vâsıl eyle yâ Rabbî. Evlâd ve ahfâd-ı Resûlullah ile ashâbı güzünün, tabi'înin, tebei tabi'înin, ulemâ-i âmilîn, sâlihîn, müçtehidîn, müfessirîn, muhaddisîn, müminîn ve mü'minâtın ruhlarına da armağan ediyoruz ulaştır yâ Rabbî. Okunan hatm-i şeriflerin sevabını başta seyyidüş şühedâ Hz. Hamza (r.a.) Efendimiz ile ilk İslam şehîdi Hz. Sümeyye validemizin ruhlarına olmak üzere âlem-i islâmın her

yerindeki ve hasseten şu anda bulunduğumuz Geliolu'da medfûn olan şehidlerimizin ruhlarına armağan ediyoruz vâsıl eyle yâ Rabbî. Bizleri onların şefaathine nâil eyle yâ Rabbî. Bizlere emânet ve armağan ettikleri eserlerini gözümüz gibi koruyup kollama duygusunu bizlerde geliştir yâ Rabbî. Onların izinde olmayı, onların taşıdığı vatan sevgisi ile insanlık ve İslam ruhunu bizlere de ihsân eyle yâ Rabbî.

İlâhî yâ Rabb-el âlemîn! Ömür boyu bizi Kur'an-ı Azîmüşşân ile iç içe eyle. Bizi Kur'an'dan, Kur'an-ı da bizden irak eyleme yâ Rabbî. Kur'an-ı Azîmüşşânı içimize sindire sindire ve gönül dünyamızı onunla dindire dindire okumayı, anlamayı, yaşamayı ve gerektiğinde yoluna şehitlerimiz gibi baş koymayı bizlere nasip eyle yâ Rabbî.

İlâhî yâ Rabb-el âlemîn! Kutsal kitabımız Kur'an-ı Kerîm'i kafamızdan, kalbimizden, elimizden, dilimizden, beynimizden, belleğimizden ve hayatımızdan eksik eyleme yâ Rabbî. O'nu Resûlullah'ın okuduğu gibi okumayı, okuttuğu gibi okutmayı, anladığı gibi anlamayı, yaşadığı gibi yaşamayı ve yaydığı gibi yaymayı bizlere ihsân buyur yâ Rabbî.

İlâhî yâ Rabb-el âlemîn! Bu hatm-i şeriflerle, salavât-ı şerifeleri ve kelime-i tevhidleri okuyan kardeşlerimizin ve bu geziye katılıp şehitlerimizin ruhlarına rahmet dilemek üzere buraya gelip, şehitlerin yattıkları yerlerde ziyaret eden kardeşlerimizin yakınlarından ebediyete göçen annelerinin, babalarının, dedelerinin, ninelerinin ruhlarına, bizleri doğurup dünyaya getiren annelerimizin, besleyip büyüten babalarımızın, eğitip öğreten hocalarımızın ruhlarına, bu cennet vatani bizlere armağan eden din ve devlet büyüklerimizin ruhlarına da armağan ediyoruz vâsıl eyle yâ Rabbî. Bizleri şehitlerimizin yolunda giden, onlara layık olan mutlu ve umutlu kullarından eyle yâ Rabbî. Sübhane Rabbike rabbil izzeti amma yasifun ve selamun alel mürselin velhamdulillahil rabbil alemin. (Amin)

Conkbayırı Muharebeleri ve Anıtları

Anzak kuvvetlerin Conkbayırı Türk mevzilerine karşı giriştikleri taarruzlar ile Türk kuvvetlerinin karşı taarruzları, Conkbayırı Muharebeleri olarak bilinir.

Çok şiddetli geçen Conkbayırı Muharebelerinde her iki tarafta çok sayıda kayıp vermiştir. 10 Ağustos günü yapılan muharebede Atatürk'ün göğsüne bir şarapnel parçası isabet ederek saatini parçalamış fakat kendisine bir şey olmamıştır.

Düşman kuvvetlerinin, Gelibolu Yarımada'sının en önemli bölgesi ve doruk noktası olan Conkbayırı'nı ele geçirerek Türk kuvvetlerini ikiye bölmek ve Çanakkale Boğazı'nı ele geçirmek amacıyla giriştikleri devamlı saldırıları, kahraman Türk askerinin

büyük bir gayretle yaptığı savunma harekâtı karşısında başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Bu bölgede cereyan eden muharebelerde; Türk Ordusu 9.200 şehit, düşman 12.000 kayıp vermiştir.

Gelibolu Yarımadası'nda en stratejik noktalardan biri olan Conkbayırı'ndan bir tarafından Çanak-kale Boğazı diğer tarafından da Ege Denizi kolayca görülür. Havanın açık olduğu bazı günlerde Kaz Dağı'nı da görmek mümkündür.

Çanakkale savaşları sırasında 19. Tümen komutanı olan Yarbay Mustafa Kemal çıkarma yapan düşmanı durdurmuş ve savaşın seyrini değiştirmiştir. Mustafa Kemal Atatürk hatıralarında 25 Nisan 1915 günü bu bölgede kritik saatlerin yaşandığı anda 57. Alay ile Conkbayırı'na yetiştiğinden bahsetmektedir.

Conkbayırı'nda 3 adet Türk anıtı bir de Yeni Zelanda (Anzak) anıtı bulunmaktadır. Bu anıtların en yenisi Yeni Zelanda Anıtı'nın hemen yanında bulunan bronzdan yapılmış Atatürk heykelidir. Bu heykelin kaide kısmında Mustafa Kemal'in 10 Ağustos 1915'te yapılan Conkbayırı süngü taarruzunu yönetirken bir şarapnel parçasının göğsüne isabet etmesi ve kalbinin üzerinde bulunan saatinin parçalanması olayı, bizzat kendi ağzından anlatılmaktadır.

Conkbayırı Atatürk Anıtı:

Anıt, 1994 tarihinde inşa edilmiştir. Anıtın üzerinde Conkbayırı muharebelerini anlatan Türkçe ve İngilizce olarak birer kitabe bulunmaktadır. Kitabenin Türkçesi şöyledir:

"Mustafa Kemal'in Yüce Milletimize Başıslan-dığı An

(Kendisi Anlatıyor)

10 Ağustos 1915. Conkbayırı'nı almak ve bütün boğaza hakim olmak için İngilizler 20.000 kişilik bir kuvvetle günlerce kazdıkları siperlere

Conkbayırı Atatürk Anıtı.

YOYAV gezi grubu, Conkbayırı Atatürk Anıtı önünde.

yerleşmişler, hücum anını bekliyordlardı. Gecenin karanlığı tamamen kalkmış, tan ağarmak üzereydi. 8. Tümen komutanı ve diğer subaylarını çağırdım.

Mutlaka düşmanı mağlup edeceğinize inanıyorum. Ancak siz acele etmeyin, evvela ben ileri gideyim, size ben kırbacımla işaret verdiğim zaman hep birlikte atılırsınız' dedim. Bu durumdan askerlerini de haberdar etmelerini istedim. Hücum başkının tarzında olacaktı. Sakin adımlarla ve süzülerek düşmana 20-30 metre yaklaştım. Binlerce askerin bulunduğu Conkbayırı'nda çit çıkmıyordu. Dudaklar sessizce bu sıcak gecede dua ediyordu. Kontrol ettim. Kırbacımı başımın üstünde kaldırıp çevirdim ve birden aşağı indirdim. Saat 04.30'da kıyametler kopmuştu İngilizler neye uğradıklarını şaşırmişti. Allah Allah sesleri bütün cephelerde, karanlıkta gökleri yırtıyordu. Her taraf duman içinde ve heyecan her yere hakim olmuştu. Düşmanın topçu ateşi gülleleri büyük çukurlar açıyor her tarafa şarapnel ve kurşun yağıyordu. Büyük bir şarapnel parçası tam kalbimin üzerine çarptı, sarsıldım, elimi göğsüme götürdüm kan akmıyordu. Olayı Yarbay Servet Bey'den başka kimse görmemişti. Ona parmağımla

susmasını emrettim. Çünkü vurduğumun duyulması cephelerde panik yaratabilirdi. Kalbimin üzerinde cebimde bulunan saat paramparça olmuştu. O gün akşama kadar birliklerin başında daha hırslı olarak çarpıştım. Yalnız bu şarapnel vücudumda, kalbimin üzerinde aylarca gitmeyen derin bir kan lekesi bırakmıştı.

Aynı gün gece, yani 10 Ağustos günü, beni mutlak ölümden kurtaran ve parçalanan saatimi Ordu Komutanı Liman Von Sanders Paşaya hatıra olarak verdim. Çok şaşırılmış, heyecanlanmıştı. Kendileri de altın cep saatini bana hediye ettiler.

Bu hücumlarda İngilizler binlerce ölü bırakarak tamamen geri çekildi ve Çanakkale'nin geçilmeyeceğini iyice anlamış oldular."

NOT: Liman Von Sanders'in 10 Ağustos 1915 gecesi Mustafa Kemal'e hediye ettiği altın saat Anıtkabir Müzesi'nde bulunmaktadır. Mustafa Kemal'in kalbinin üzerinde parçalanan saat Almanlya'dadır.

Vatan sana minnettardır
Eşsiz Kahraman Atatürk"

Üsteğmen Nazif Çakmak Şehitliği.

Üsteğmen Nazif Çakmak Şehitliği

Conkbayırı'nın doruğunda Mareşal Fevzi Çakmak'ın kardeşi için 1919 yılında yapılmıştır. Conkbayırı'na ele geçirmek için 64. Alayda bölük komutanlığı görevi sırasında 8 Ağustos 1915 günü Anzak'lara karşı yapılan süngü hücumu sırasında şehit olmuştur. Anıtta şunlar yazılıdır: "Üstğm. Nazif Çakmak Şehitliği. Mareşal Fevzi Çakmak'ın kardeşi Üsteğmen Nazif Çakmak burada bölüğü'nün önünde süngü hücumu ile düşman siperlerine atıldığı sırada şehit olmuştur. 26 Temmuz 1915"

Conkbayırı Yeni Zelanda (Anzak) Anıtı:

Anıt, burada ölen 4.223 Avusturyalı ve 709 Yeni Zelandalı askerin anısı için dikilmiştir.

Conkbayırı Mehmetçik Kitabeleri

Conkbayırı'nın hemen alt tarafında bulunan tepenin üzerine dikilmiştir. Kitabeler bir eli sembolize eden beş adet yazıtın oluşmaktadır. Anıt, Conkbayırı'nda vatani için çarpışırken şehit olan askerlere adanmıştır. İki 10 Ağustos 1981 açılmış olup, diğer dört yazıt da 1984 yılında tamamlanmıştır. Yazıtlarda, Arıburnu-Conkbayırı bölgesinde cereyan edene muharebeler hakkında özet bilgiler yer alır.

Conkbayırı'ndaki siperlerden görüntüler.

Conkbayırı Yeni Zelanda (Anzak) Anıtı.

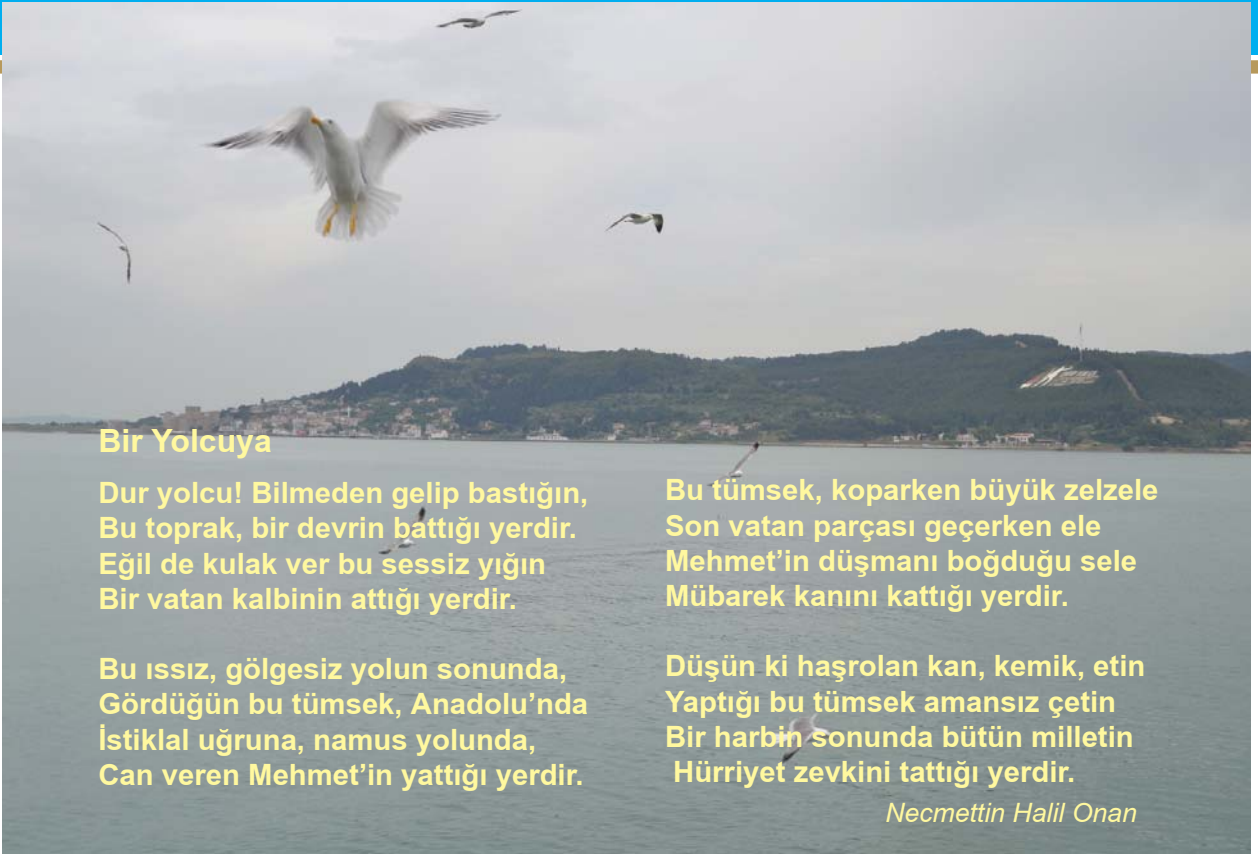

Conkbayırı Mehmetçik Kitabeleri.

Conkbayırı'nda Atatürk'ün gözetleme yeri.

Bir Yolcuya

Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın,
Bu toprak, bir devrin battığı yerdir.
Eğil de kulak ver bu sessiz yığın
Bir vatan kalbinin attığı yerdir.

Bu ıssız, gölgesiz yolun sonunda,
Gördüğün bu tümsek, Anadolu'nda
İstiklal uğruna, namus yolunda,
Can veren Mehmet'in yattığı yerdir.

Bu tümsek, koparken büyük zelzele
Son vatan parçası geçerken ele
Mehmet'in düşmanı boğduğu sele
Mübarek kanını kattığı yerdir.

Düşün ki haşrolan kan, kemik, etin
Yaptığı bu tümsek amansız çetin
Bir harbin sonunda bütün milletin
Hürriyet zevkini tattığı yerdir.

Necmettin Halil Onan

Dur Yolcu Kitâbesi

1962'de Değirmen Burnundaki Deniz Piyade Taburu birliklerince inşa edilmiştir.

1960 yılında askerlik görevini yerine getirmek üzere buraya gelen Seyran Çelebi tarafından yapılmış olan bu çalışmada, elinde silah tutan asker figürü ile Şair Necmettin Halil Onan'ın Bir Yolcuya şiirinden:

*Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın,
Bu toprak, bir devrin battığı yerdir.*
dizesi yer almaktadır.

Kilitbahir Kalesi'nin sol tarafında yer alan ve Çanakkale merkezden de görülebilen bu kitabede, Gelibolu Yarımadası'nın Çanakkale Savaşı'ndaki önemini bir kez daha vurgulamaktadır.

Çanakkale zaferinin 100. yıldönümünde bazı gazete manşetleri

100. YIL

18 Mart 2015 Çarşamba 3

Recep Tayyip Erdoğan

CUMHURBAŞKANI RECEP TAYYİP ERDOĞAN'IN 100. YILDÖNÜMÜ MESAJI 'Çanakkale ruhuyla yükseleceğiz'

100. yıldönümünü iftiharla kutladığımız Çanakkale Zaferi, milletimizin birlik ve beraberlik içinde, vatan ve millet sevgisiyle yazdığı bir kahramanlık destanıdır.

Tarihimizin önemli dönüm noktalarından biri olan Çanakkale Zaferi, o dönemdeki tüm imkansızlıklara rağmen, aziz milletimizin bağımsızlığı, onuru ve vatani uğruna hiçbir fedakârlıktan çekinmediğini gözler önüne seren, şanlı

bir zaferdir. Çanakkale'de sergilenen birlik, kardeşlik ve dayanışma, zaferi beraberinde getirmesinin yanı sıra, bilahare İstiklâl Harbimiz için gerekli olacak mücahedeleci ruhun güçlenmesine de vesile olmuştur.

'Kararlılık göstergesi'

Çanakkale ruhu, aziz milletimizin hiçbir engel tanımama hususundaki azminin; birlik, beraberlik ve

kardeşlikten ödün vermeme konusundaki kararlılığının göstergesidir.

'Vatana sahip çıkacağız'

"Çanakkale geçilmez" dedirten ecdadımızdan miras aldığımız vatan sevgisi, bizlere emanet edilmiş olan bu aziz vatana, günümüzde ve gelecekte, aynı şuur ve sadakatle sahip çıkılacağına da güvencesidir.

'Hayırla yâd ediyoruz'

Kadim medeniyetimizden ilham ve kuvvet alan bizler, millette hep birlikte, ülkemizi muasır medeniyetler seviyesinin üstüne yükseltme gayretinde olmayı sürdüreceğiz. Zaferin 100. yılında, Çanakkale-

le'de yatan yüz binlerce şehidimizi rahmet ve hayırla yâd ederken, onlara şükran borcumuzu ödemenin yolunun vatanımıza, bayrağımıza, birlik ve beraberliğimize kararlı bir şekilde sahip çıkmaya devam etmekten geçtiğini de hatırlamak istiyorum.

'Şehitlerimizi anıyorum'

Bu düşüncelerle, Çanakkale Zaferi'nin 100. yıldönümünü kutluyor, Gazi Mustafa Kemal ve silah arkadaşları başta olmak üzere, ebediyete intikal eden tüm şehitlerimizi saygı ve rahmetle anıyor, tüm vatandaşlarımı en kalbi duygularıyla selamlıyorum.

'1915 RUHUyla YÜKSELECEĞİZ'

Canakkale Zaferi'nin 100. yılını iftiharla kutladıklarını belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Ülkemizi muasir medeniyetler seviyesinin üstüne yükseltme gayreti içinde olacağız" dedi

100. yıl nedeniyle bir mesaj yayımlayan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Canakkale'deki birlik, mücadeleci ruhun güçlenmesine de vesile olmuştur. Milletçe hep birlikte, ülkemizi muasir medeniyetler seviyesinin üstüne yükseltme gayreti

İçinde olmayı sürdüreceğiz" dedi. Erdoğan, "Şehitlerimize şükran borcumuzu ödemenin yolu, vatanımıza, bayrağımıza, birlik ve beraberliğimize kararlı bir şekilde sahip çıkmaya devam etmekten geçiyor" diye konuştu.

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN'IN MESAJI 3'TE

MINNETLE ANIYORUZ

Çanakkale'de dehasıyla adını tarih sahnesine yazdıran Mustafa Kemal Atatürk'e ve şehitlerimize şükranlarımızı sunuyoruz

DÖNÜM NOKTASI

Mustafa Kemal'in ileri görüşlülüğüyle öne çıktığı ve lider olarak kendini kanıtladığı Çanakkale Cephesi, I. Dünya Savaşı'nın seyrini değiştirerek Cumhuriyet'e giden yolda da bir dönemeç oldu.

251 BİN ŞEHİT

Türk askerinin zor koşullarda canıparane bir mücadele ortaya koyduğu savaşta 251 bin şehit verdik. Bugünlere ulaşmamızda büyük rolü olan onların aziz hatıraları önünde saygıyla eğiliyoruz.

BÜTÜN ANALAR AĞLADI

Birçok ülkede 500 bin aile kan ağladı; kardeş, teyze, hala, dayı, amca evi maalem yuvasına döndü. Analar, asker mektuplarıyla ağladı. >> 6'da

'Ben, size taarruz emretmiyorum; ölmeyi emrediyorum! Biz ölmeye kadar geçecek zaman zarfında yerimize başka kuvvetler ve kumandanlar gelebilir.'

Herkesi ağlatan mektup

'Kardeşine de kına yakıtım öğlüm'

Cephede ölen Kınal Ali'ye ailesinden gelen mektup herkesi duygulandırdı. Ali'nin annesinin, "Kardeşine de kına yakıtım. Seninle dalga geçmesinler" cümlesi, göz yaşlarını silete çevirdi. >> 6'da

Hakkın ödenmez Koca Seyit

276 kilogramlık mermiyi namluya sürerek Ocean zırhlısını batıran Koca Seyit, Çanakkale'ye adını yazdıran kahramanlardan biri oldu. >> 7'de

Dolu dolu bir anma programı

Büyük Zafer için Çanakkale'de pek çok etkinlik var. Valilik, herkesi coşuklu 100. yıl kutlamalarına davet etti. Nerede ne var? >> 2'de

www.milliyet.com.tr

Milliyet
BAŞINDA GÜVEN

18 Mart 2015 Çarşamba

2015
100.yıl
ÇANAKKALE

- 3 'Dostluğumuzu geliştirelim'
- 6 'Düşmanım, arkadaşım oldu'
- 8 Beş önemli komutan
- 10 Siperlerde insanlık dersi
- 12 Batıklarda tarihi çalışma
- 13 Nusret, seyri değiştirdi

'Bir üniversite gömdük'

Yoklamada hüzün

Savaşta, 100 binden fazla aydınımızı yitirdik. Atatürk, bu durumu "Savaşta bir üniversite yitirdik" diye anlatıyor. Galatasaray ve İstanbul liselerinden de pek çok genç şehit oldu. Yoklamada öğrencilerin adı okununca, 'Şehit' kesişleri yükseldi. >> Sayfa 10'da

Yayımlanmamış kareler ilk kez Folkart'ta

Daha önce hiç yayımlanmamış olan 7 bin 800 fotoğraftan oluşan 'Bir Hürriyet Türküsü' adlı sergi, Folkart Gallery'de bugün açılıyor. Sergide, destanlaşan savaşta ait 100 fotoğraf ile Gelibolu Yarımadası'ndaki savaşta ilişkin tarihi eserler yer alıyor. >> Sayfa 14'te

Sergide, tarihimizi değiştiren savaşta kullanılan pek çok eşya da sanatseverlerin beğenilerine sunuluyor.

ŞEHİDLERİMİZİ DUALARLA ANDIK

18 Mart Çanakkale Zaferi ve Şehitler Günü, yurdun dört bir yanında ve dış temsilciliklerde kutlandı. Sabah namazında düzenlenen programlarda, şehidler için Kur'an-ı Kerim okundu ve dualar edildi. Şehidlik ziyaretlerinde gözyaşları dualara karıştı.

18 Mart Çanakkale Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi'nin 100'üncü yıldönümü dolayısıyla Çanakkale'de düzenlenen tören başladı. Başbakan Ahmet Davutoğlu'nun katılmasıyla 18 Mart Savaş'ında ölenenlere törende, Çanakkale Valisi Ahmet Çınar, Boğaz ve Çarşamba Komutanı Tuğamiral Hasan Nihat Doğan ile Belediye Başkanı Uğur Gökhan, "altın madalyalı" Türk bayrağına takılı, Saygı duruşunda bulunulması ve İstiklal Marşı'nın okunmasının ardından Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, TBMM Başkanı Cemil Çiçek ile CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun mesajları okundu.

ŞEHİTLER İÇİN KUR'AN-I KERİM OKUNDU
Diyadin İşleri Bakanlığı tarafından, 18 Mart Çanakkale Zaferi ve Şehitler Günü dolayısıyla 08.11 ve 09.11 tarihlerinde, sabah namazında anma programı düzenlendi. Eyoğlu Sultan Camii başta olmak üzere, yurt genelinde birçok camide sabah namazında Çanakkale şehitleri için Kur'an-ı Kerim okundu ve dualar edildi. Namaz ve

duaların ardından vatandaşlara, Çanakkale Savaş'ında askerlerin yaşadığı buğday çorbası, üzüm hoşafı ve ekmeği ikram edildi.

ŞEHİD AİLELERİ GENELKURUMAY'DA
Genelkurmay Başkanı, 18 Mart Çanakkale Zaferi ve Şehitler Günü dolayısıyla Türk İleriden 27 şehidin 51 yaşındaki karargahına misafiri etti. Genelkurmay 2. Başkanı

Değerli Yazar Güler, Öğe meşefiri karargahıta erler ve şehit yakınlarıyla birlikte yedi.

BAKİ'DE TÜRK ŞEHİDLİĞİNDE TÖREN

18 Mart Çanakkale Zaferi'nin 100. yıldönümü ve Şehitler Günü dolayısıyla Bakı Türk Şehitliği'nde tören düzenlendi. Türkiye'nin Bakı Büyükelçisi İsmail Arpacı Çoşkun anıta gelenek bıraktı. Ayrıca Irak'ın başkenti Bağdat'taki Türk Şehitler Anıtı'nın önünde, Çanakkale Savaş'ının 100. Yılı ve Şehitler Günü dolayısıyla bir tören düzenlendi.

İTİ GENÇLİK FORUMU YARINSA DÜZENLİYOR

Önce yarıdan İbrahim İyibiki Teğmen (İT) Gençlik Forumu, Çanakkale Savaş'ının 100. yıldönümünde, anma etkinlikleri kapsamında, "Geliboğu İnançlığı 100 Ya 1000 Hikayesi" temasıyla Ödülü deneme yarışması düzenliyor. İngilizce yapılacak yarışmanın sonunda, Anzok Bayrak Ödülü ni alan ilk Türk olan Dr. Vedat Başar'ın başkanlığında, aralarında eski Yeni Zelanda Genel Valisi Sir Anand Satyanand'ın da bulunduğu jüri tarafından seçilen bir jüri esere para ödülü verilecek.

Çanakkale Zaferi'nin 100. yılı dolayısıyla şehitliklerde tören düzenlendi. Şehit yakınları, şehitliğe karuflı olarak, Yurdun dört bir yanında kamilete şehidler için Kur'an-ı Kerim okundu, dualar edildi.

Baş verir, baş eğmeyiz

Çanakkale Zaferi'nin 100. yıldönümü törenlerine katılan Başbakan Ahmet Davutoğlu, Çanakkale şehitlerinin emanetinin sağlam ellerde olduğunu belirterek, "Dünya bir defa daha şahit oldu ki, bizim milletimiz baş verir ama baş eğmez. İşte Çanakkale böyle mübarek bir yerdir" dedi. "Biz nefes alırken, dünyada zalimler rahat uyuyamazlar" diye Davutoğlu, "Irak'ın, bütün Balkanlar'ın, Ortadoğu'nun, Orta Asya'nın, Kafkaslar'ın kalbi Çanakkale Savaş'ında bizimleymiş. Şimdi de bizim kalbimiz, yüreğimiz onlarla beraber. Biz nefes alırken, mazlum milletler sığınmak istediklerinde bğmızı onlara açacağız" diye konuştu.

ÇANAKKALE
Başbakan Ahmet Davutoğlu, Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Zaferi'nin 100. yıldönümü dolayısıyla 18 Mart Stadı'nda düzenlenen törenle yaptığı konuşmada, "Dünya şahit oldu ki bizim milletimize baş verir ama baş eğmez. İşte Çanakkale böyle mübarek bir yerdir" diye konuştu. "Biz şehitlerimizden huzurunda bir kez daha söz veriyoruz: barışkalan miras, barışkalan kardeşlik mirası ebediyen tapacağız" diye Davutoğlu, "Bugün Mirasın Deryası'nda da İzmir'de de Haikalan'da de Edirne'de de Rize'de de Muğla'da da o aza şehitlerinin tonlarını omuz omuza geleceğe yitiriyoruz, yitiriyoruz. Onların mirasını, onların hatırasına ayırmak, bölücülük söylemek isteyenlere, fırsat verilmeyecektir" diye konuştu. Davutoğlu sözlerini şöyle sürdürdü: "Türk, Kürt, Alevi, Sünni kim olursa olsun, Çanakkale Savaş'ında omuz omuza savaşanları tonlarını, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin eği vatanı olanlar olarak geleceğe birleştireceğiz. Onların mirasını, onların hatırasına ayırmak, bölücülük söylemek isteyenlere, fırsat verilmeyecektir" diye konuştu. Davutoğlu sözlerini şöyle sürdürdü: "Türk, Kürt, Alevi, Sünni kim olursa olsun, Çanakkale Savaş'ında omuz omuza savaşanları tonlarını, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin eği vatanı olanlar olarak geleceğe birleştireceğiz. Onların mirasını, onların hatırasına ayırmak, bölücülük söylemek isteyenlere, fırsat verilmeyecektir" diye konuştu.

KARDEŞLİK MİRASI EBEDEYİN TAŞINACAK
Başbakan Ahmet Davutoğlu, Çanakkale'nin unutulmaz birer bulunduklarını da belirtti, şöyle konuştu: "Balkanlar'da Ortadoğu'da, Kafkaslar'da, Kuzey Afrika'da her bir toprak parçasında bugün Çanakkale Savaş'ın şehitlerinin hatırasını yazıyor. Pirmenle gidiyor. Düşükçe gidiyor. Savaşın her yerde ben demem de Çanakkale'de savagımız" diyorleri görünüyor. İraklı, Bağdat'ta Kerkük'te, Musul'a gider benim demem de Çanakkale'de savagımız" diyorleri görünüyor. Türkiye Cumhuriyeti Devleti olarak bugün

de diyoruz ki 100 yıl sonra o aza şehitlerinin tonlarını, onları tonlarının kaderi bizim kaderimizdir. Suriyelilerin, Iraklıların, Azerbaycanlıların, Balkanlar'ın kaderi Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin merhamet ve şefkat elindedir. Bizler, o aza şehitlerinin mirasına sahip olacağız. **HİÇBİR ÇİÇEK İMAN ÇİÇEĞİNİN İSTİDİNDE DEĞİL**
Çanakkale savaşının, hiçbir ordunun yerleşme olmadığını gösterdiğini ifade eden Davutoğlu, sözlerini şöyle sürdürdü: "Hiçbir güç, iman gücünün onur ve hayiyet mücadelesine dayanarak o manevi gücün istidinde olmaz. Hiçbir güç, Seyit Onbaşı'ndan daha kuvvetli, daha kudretli değildir. Eğer mazlum milletler aytağı kalırsa, eğer 20. yüzyıl ortalarında mazlum milletler kendi kaderlerini çözebilmişse burada Çanakkale şehitlerini aza kanen tesiri vardır, aza vanki, hatırası vardır."

ZALİMLER RAHAT UYUYAMAYACAK
"Biz nefes alırken, dünyada zalimler rahat uyuyamaz. Siz nefes alırken, nasıl mazlum milletlere ilham kaynağı olursanız, biz nefes alırken, mazlum milletler sığınmak istediklerinde, bğmza onlara açacağız" diyen Davutoğlu, "Nasıl 2 milyon ağan Suriyeli kardeşimiz bğmza bğmşecek, nasıl Bosna Savaş'ında Boynakları, nasıl Kosova Savaş'ında Kosovalılar, nasıl Halep'ten gelen kardeşlerimiz bğmza bğmşecek, Anadolu toprakları, sizin emanetiniz toprakları, mazlumların merhamet diyen olacak" diye konuştu.

NAMERDE MÜHTAÇ OLMAYACAĞIZ
1. Dünya Savaş'ın kaybedildiğini, Osmanlı Devleti'nin, Döyün-ü Umumiye atında ezildiğini ifade eden Davutoğlu, "Çünkü sizin atığnız her kurgun kardeşim, Döyün-ü Umumiye'ye algeleer ödeniyoruz."

Şimdi yeni Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni var, bugün Döyün-ü Umumiye'yi mahiyetindeki IMF'ye borcunu sun kurusuna kadar ödemiş onuru bir Türkiye Cumhuriyeti Devleti var" dedi.

Bu Ülkelyi namerde mühtaç, emmevceklerini alıta cben Davaoğlu, Yeni Türkiye Cumhuriyeti'nin, yeni Türkiye Cumhuriyeti'nin namerde mühtaç olmayacağını, mertten daha yardım talep etme-

Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Zaferi'nin 100. yıldönümü dolayısıyla 18 Mart Stadı'nda düzenlenen tören katılan Başbakan Ahmet Davutoğlu, daha sonra Valilik önünde vatandaşlara hitap etti. Davutoğlu burada yaptığı konuşmada, "Çanakkale destan. Biz vilyetimiz her bir Çanakkale'li. Çanakkale her bir vilyetimizdir. Çanakkale bizim için tarihin emanetidir, Çanakkaleliler, o emanetin bğmizdeki sahipleridir" diye konuştu. Davutoğlu daha sonra şehitliği ziyaret etti.

Çiçek: Çanakkale'de bir millet doğmuştur

TBMM - TBMM Başkanı Cemil Çiçek, Çanakkale'de Türk milletinin yeniden inşa olduğunu belirterek, "Orada bir nesil toprağa verilirken, bir millet doğmuş. Bugün milletimizin her ferdesi Çanakkale'den bir iz, bir ses, bir anı uyağdır" dedi. Çanakkale Deniz Zaferi'nin 100. yılı dolayısıyla mesaj yayımlayan Çiçek, Türk milletinin tarihinde alını her ferde yazılan büyük zaferlerden birini 100 yıl önce Çanakkale'de kazandığını ifade etti. Çiçek, her yıl büyük çapıyla kutlanan zaferin sadece düğün gemilerinin boğazın derin sulanına gönderildiğini, aynı zamanda milletten istikbalinin tayin edildiğini ifade ederek, "Ecdadımız, her kargarı siper yapıp Çanakkale'den düğünün geçmesini bini vermedi. Onlarıca şehit ve gazdını minnet, gürkan ve rahmetle anıyoruz."

Mecidi'ten Fotoğraflarla Çanakkale Kataloğu

YEMER Başkan, Yayın ve Halkla İlişkiler Bakanlığı tarafından Çanakkale Zaferi'nin 100. yıldönümü dolayısıyla 180 tarihli fotoğrafın yer aldığı "100. yıldönümü fotoğrafları Çanakkale Kataloğu" oluşturuldu. Kataloğa, bayrağı ve valisi Çiçek'in fotoğrafı, İtalya çocak yolda Çanakkale'de savaşan Mehmetçiklerin, cephede karantada klan zorluklara gğbiye gerekerek vankaleveren cesur kadrların fotoğrafları yer alıyor.

Çanakkale'yi anlıyorlar

ÖZKAN ve Su İşleri Bakanlığı tarafından 19 Haziran 2015'te başlanan Çanakkale Destanı Tarihleri'nin kişisel, zekile ve mesleki ve manevi gururun aplanması amacıyla mesai kavramı gğzötmeksin ilde gümüz demeden çağılıyor. Merkeze gelenler, Çanakkale Savaş'ında kurulan malmemelerin yer aldığı bir müzayade gğzöyör.

Mavi Marmara Gelibolu'da

Mavi Marmara gemisi, 18 Mart Çanakkale Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi'nin 100'üncü yıldönümü vesilesiyle 18 Mart 2015'te Gelibolu İskeleleri için 665 velyetli-şöyle Gelibolu İskeleleri geldi. Samsun'un Çankırı Belediyesi ile İnanç Hük ve Hürriyetin İnanç Yardım Vakfı tarafından düzenlenen etkinlikte Samsun'dan velyetli-şöyle Mavi Marmara gemisi, Gelibolu Limanında tekbirle karşılandı.

Sınama Rabbim

100 yıl önce tüm dünyaya karşı direnen ve vatanın bir karış toprağını vermeyen Çanakkale Şehitleri için 81 il ve 957 ilçede, sabah namazında anma programı düzenlendi. Vatandaşlara, saşta askerlerin yediği buğday çorbası ve üzüm hoşafı ve ekmeğ ikram edildi. İstanbul'da Eyüp Sultan Camii'nde de sabah namazında Çanakkale şehitleri için Kur'an-ı Kerim okundu ve dualar edildi. Ankaralılar ise özellikle Hacı Bayram Camii'ne akın etti. Buradakilere seslenen Ankara Müftüsü Prof. Dr. Mehall Hızlı, "Eğer İstanbul ele geçirilip işgal edilseydi, İslam dünyası ele geçirilmiş sayılacaktı. Rabbim ecdadımızın eliyle buna izin verilmeyeceğini tüm dünyaya gösterdi. İman imanın hüline geldi. Rabbim bizi böyle büyük bir anavla bir daha sanmazsın" dedi. Elazığ'daki Yeni Camii'de ise okunan Kur'an-ı Kerim'in ardından, şehitlerin ruhları için tamamlanan 3 bin 500 hatmin duası edildi. # AYFER MALLI - ANKARA

Şehit duası

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın organizasyonu ile 81 ilde 162 şehit anması, kız kardeşi ve eşi, Çanakkale'de şehitlikleri gezdi. Gelibolu Yarımadası'ndaki Şehitler Abidesi'nde gerçekleştirilen anma törenine katılan şehit yakınları, Çanakkale kahramanları için dua etti.

Corba hoşaf

Başbakanlık yemekhanesinde oldu. Başbakanlık kaynaklı savağan 43. Alay L. Piyade Tabayı üzüm hoşafı ve ekmeğ servis e

Avustralya'da Anzak töreni

18 Mart dolayısıyla Avustralya'daki Melbourne Anzak Anıtı'nda da tören düzenlendi. Törene, Türkiye'nin Melbourne Başkonsolosu Mehmet Küçükcaakalı ve gurbetçi vatandaşlar katıldı. İstanbul'daki Edirnekapı Şehitliği ise Somalilerle ağırladı. Kara Kuvvetleri Lisan Okulu'nda eğitimlerini sürdüren Somali ordusu mensupları Türk Silahlı Kuvvetleri'nin mihmandar subayları eşliğinde Çanakkale şehitlerini and.

Uçak gösterisine de sahne olan Ülkerev sazasında Çanakkale Boğazı'nda yerli yapım fırkateyn ve zırhlılar da resmi geçit yaptı.

Mavi Marmara Gelibolu'da

Gazze'ye yardım götürürken İsrail askerleri tarafından saldırıya uğrayan ve 10 Türk vatandaşın şehit olduğu Mavi Marmara gemisi, Samsun'dan başlayan, Sarayburnu'ndan devam eden yolculuğunu dün Gelibolu'da noktaladı. Tekbirler eşliğinde gemiden inen 665 kişi, şehitlikleri ziyaret etti.

Richard Moore
@UKAntiRichard

+ Çanakkale'de tüm taraflar cesur çarpıştı ancak hak edilmemiş zaferi kazanan Türkler oldu... Çanakkale geçilmez.

Çanakkale geçilmez

İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi Richard Moore, Çanakkale Zaferi vesilesiyle sosyal medya sitesi Twitter'da yazdığı mesajda "Kazanan Türkler oldu, Çanakkale geçilmez" ifadelerini kullandı.

Türkiye'de, 100 yıl önceki savaşta çok sayıda şehit veren Mevlevi Şairi'den de tereddüt edildi.

SARI SIYAH İZLER VAR

Öğrenim gördüğü İstanbul Lisesi'nden 50 öğrencinin o dönem Çanakkale'de şehit olduğunu hatırlatan Davutoğlu, şehadet simgeleyen sarı-siyah renklerin semze şöyle anlattı: "İstanbul Lisesi'nden Çanakkale'ye savaşmak üzere giden 50 öğrencinin, bir dönem öğrencisinin hepsi Kabatepe'de şehit olunca, bu haber İstanbul Lisesi'ne geldiğinde, geride kalanlar önce Fatih'a okurlar, sonra da İsmail'in kapılarını ve pencere pervazlarını siyah boyarlar ve hepsi tek tek gönüllü olurlar. Lisenin duvarları sarı renk olduğu için kapılar ve pervazlarla birlikte sarı-siyah renkleri hâlâ İstanbul Lisesi'nin sembol renkleri olur. Beni etkileyen ikinci husus ise İsmail binasının Düyün-ü Urumiyeye binası olmasıydı. Yani Osmanlı'yı çökerten dış borçların idare edildiği bina. Yani sömürgeci bir ekonominin hüküm sürmekte olduğu bina... O büyük kapıları, kasa kapıları gördüğümüzde, bir imparatorluk itisaden çözümlü yapıyla direnilem kalırsa önce direnen bir milletin fertlerinin aynı mekanda buluşması hepimizin ruhunda derin bir iz bırakmıştır."

Şehitleri anmak için aksam da yurt genelinde fener ayları düzenlendi.

ÇANAKKALE ZAFERİMİZİN 100. YILI

MİLLÎ GAZETE

HAK GELDİ, BATIL ZAİL OLDU

İTWAT: 70 KURUS / İCRA: 27 CEMAZİYELVEL 1436 / 18 MART 2015 ÇARŞAMBA

VERME dünyaları alsan da BU CENNET VATANI!

Çanakkale Zaferimizin 100. yılı.

Bugün; emperyalizmin büyük babalarının, yedi düvelin ağır topla-
nın Çanakkale Boğazı'nda; tarihin
karanlığına, Marmara'nın serin suları-
na gömülmesinin 100. yıl dönümü...
Bugün; hakın batla, imanın küfre,
aydınlığın karanlığa galebe çaldığı,
denizin rengini mavi gökten değil de
sehit kanından aldığı, adına aşıtlar,
yoluna kınalar yakılan Çanakkale des-
tanının asra şahitliği...

Bugün; Seddülbahir'in, Anbur-
nu'nun, Anafaltar'ın küffan iman
bombardimanına tuttuğu kutlu gün...

Bir destanın 100. yılı bugün...

Tüm güçleriyle sinemize saldıran
Batı medeniyeti karşısında ömret ol-
rak yek vücut duruşumuzun...

**15'liklerimizin ardından yaktığı-
mız aşıtların...**

Kına yakarak cepheye, vatana kır-
ban olsun diye gönderilen evlatların-
zın ardından el sallayışımızın...

Avustralya'daki iki Müslüman'ın Ci-
had-ı Ekber ilanı Anzaklardan duyup
da nefesleri bitene kadar başka bir
kıta da yeni bir cephe açışının...

Kendi cenaze namazını kılan yiğitler-
in şehadet için straya girişlerinin...

Bir avuç inançlı insanın, tam te-
şekküllü Batı canavarının dişlerini
ellerine verişinin 100. yılı.

Tarihimiz destanlarla doludur. Doğ-
rudur. Al bayrağımız rengini aldı, top-
rağımız katreyi. Tüm bu mücadeleyi
bu zorlukların arasında nasıl vermiştik
dedelerimiz? Neden vermiştik?

Değersiz mabedinin göğsüne
namahrem eli. Esaret kabul edilemez
bir zilletti. Etmedik.

Biz çok düşman döktük denizlere.
Çok yandı içimiz, çok da kabardı göğ-
sümüz.

Fakat devir değişti. Savaşlar şeklini
değiştirdi. Hedefi değişmedi tek dışı
kalmış canavarın.

Bundan 100 yıl önce tüm dünya-
ya "Çanakkale geçilmez" dedirten
inancımız yayılın ateş altında. Biz
bunca yıldır bir destanın haması
hisleriyle kabartırken göğsümüzü,
düşman boş durmadı. O gün onları
titreten ve sulara gömen gücümüzü
yok etmek için canla başla çalış-
tılar. İşte bugün... Savaş devam
ediyor.

Dün kapımızdan, boğazımızdan
geçmesine mani olduğumuz vakia
insan değil bir sistemdi. Batı'nın
amentü saydığı, bizim reddettiğimiz
namahrem eldi uzak tutmaya ant
içtiğimiz. Aradan yıllar geçti. Dedelerim-
izin kan döktüğü hikâyelere gözyaşı

terapileri düzenlerken farkedeme-
dik belki. O gün boğazı geçemeyen
zihniyet, o gün denize döktüğümüz,
toprağımızdan kovduğumuz sözde
medeniyet bugün işgal etti bizi.

Bugün kendimizle ve ecdadımız-
la hesaplaşma vakti. Kalıp gelse
cennet konuklan, çalsa kapımız;
Batı'yı bizim karşımızda zayıf kılan
değerlerini kendi değerlerimiz say-
maya başladığımız görse... Bizim
için canından, evladından, yanından
geçenlerin emanetine ihanet ettiğimi-
zi anlatmaya yüzünüz var mı?

Çanakkale şehitlerine atfen yazıl-
mıştır. Oysa ki her kul için ulaşılması
lazım bir mertebedir Akif'in bahsetti-
ği. Unuttuğumuz bir kavram özeleme-
yi yeniden öğrenelim diyedir belki;

"Ey şehit oğlu şehit isteme benden makber
Sana öğütünü açmış duruyor Peygamber!"

**BUGÜN 100. YILI BİR DESTANIN...
BUGÜN ŞEHİTLER KERVANININ BEREKET GÜNÜ...**